

VRAGENLIJST VOOR DE KANDIDAAT-COMMISSARIS**Hadja LAHBIB****Paraatheid, Crisisbeheer, Gelijkheid****1. Algemene bekwaamheid, inzet voor Europa en onafhankelijkheid**

Welke aspecten van uw kwalificaties en ervaring maken u geschikt voor het vervullen van het ambt van commissaris en voor het bevorderen van het Europees algemeen belang, vooral op het gebied waarop u bevoegd zou zijn? Hoe denkt u bij te dragen aan de uitvoering van de politieke richtsnoeren van de Commissie? Hoe zult u ervoor zorgen dat gendermainstreaming wordt toegepast en een genderperspectief wordt geïntegreerd in alle beleidsterreinen van uw portefeuille? Hoe gaat u uitvoering geven aan de mainstreaming van jeugdbelangen?

Hoe kunt u uw onafhankelijkheid aantonen? Kunt u garanderen dat uw vroegere, huidige of toekomstige activiteiten geen twijfel doen ontstaan over uw functioneren als commissaris?

Een groot deel van mijn loopbaan heb ik door de wereld gereisd, voornamelijk in landen in oorlog of crisis (Afghanistan, Midden-Oosten, Democratische Republiek Congo), om beter te begrijpen, om informatie in te winnen door de juiste vragen te stellen. In 2022 kreeg ik de gelegenheid om mee de antwoorden te helpen aandragen en mijn praktijkervaring in te zetten voor België, als minister van Buitenlandse Zaken en Europese Zaken.

Mijn mandaat was zacht uitgedrukt intens, door de respons op verschillende crisissen en oorlogen: in Oekraïne, in het Midden-Oosten, om er slechts twee te noemen, en grote natuurrampen, zoals de aardbeving in Turkije en Syrië.

Als voorzitter van B-Fast — de Belgische snelle-interventiestructuur voor crisissen en rampen in het buitenland — heb ik, in samenwerking met de betrokken collega's van de regering, de levering van noodhulp en het sturen van deskundigen gecoördineerd om de getroffen bevolkingsgroepen te steunen. Ik heb de hervorming van B-FAST geleid om de structuur te versterken en deze voor te bereiden op toekomstige uitdagingen.

Deze crisissen gingen gepaard met aanzienlijke consulaire activiteiten ter ondersteuning van onze Belgische en Europese burgers, met bijzondere aandacht voor de meest kwetsbaren.

Dergelijke crisissen, of het nu gaat om klimaatrampen, humanitaire catastrofes of gezondheids crisissen, zullen zich de komende jaren beslist vaker voordoen, in Europa of elders.

Als u mij het vertrouwen schenkt als commissaris, zal ik de Europeanen helpen beschermen door hen beter voor te bereiden om crisissen te zien aankomen en te voorkomen of er doeltreffend op te reageren, en zal ik tegelijkertijd onze waarden in de rest van de wereld uitdragen, door mensen in nood te ondersteunen, in overeenstemming met de beginselen van het internationaal recht en het internationaal humanitair recht.

De Europese Unie voorbereiden om samen het hoofd te bieden aan natuurrampen zoals door de mens veroorzaakte rampen, conflicten en crisissen betekent de waarden en beginselen versterken die centraal staan in onze Unie. Dat is bijdragen aan een solidairdere en rechtvaardigere wereld, aan een Unie die haar burgers beschermt en hun dezelfde rechten en dezelfde kansen biedt.

Ik heb mijn hele leven tegen vooroordelen gestreden, omdat ik er zelf soms het slachtoffer van was, en ik weet hoezeer discriminatie soms onbewust en subtiel is. Alle vormen van discriminatie transversaal aanpakken en alle sectoren daarbij betrekken, is in mijn ogen de beste manier om ongelijkheden te bestrijden.

Niemand is er sterker van overtuigd dan ik dat een samenleving zonder discriminatie de enige basis is waar iedereen, ongeacht zijn herkomst en status, de kans krijgt om zich te emanciperen, vrij te leven en zich ten volle

te ontplooiën. Tijdens elke missie overal ter wereld vond ik het altijd belangrijk met maatschappelijke organisaties samen te werken ter bevordering van de gelijkheid en ieders recht om zichzelf te zijn.

Als minister van Buitenlandse Zaken ben ik er trots op dat ik met name Afghaanse vrouwen heb kunnen ondersteunen in hun streven naar vrijheid, en heb ik geholpen om lhbtq-rechten onder de aandacht te brengen in landen waar Pride-marsen nog steeds verboden zijn.

Dit engagement zal ik tijdens mijn ambtstermijn als commissaris voor Gelijkheid voortzetten. Ik zal samen met al mijn collega's van het college erover waken dat gelijkheid en gender in het beleid, de wetgeving en de financieringsprogramma's van de EU worden meegenomen. Ik zal het goede voorbeeld geven en zal ervoor zorgen dat gelijkheid en gender in het beleid van crisisbeheersing en paraatheid worden opgenomen, om de respons op crisissen doeltreffender en inclusiever te maken.

Tot slot heb ik er tijdens het Belgische voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie een erezaak van gemaakt in goede verstandhouding samen te werken met alle bestuursniveaus, en daarbij alle gevoeligheden aan te wenden als een kracht voor onze Unie. België heeft ten volle zijn rol van "Honest broker" gespeeld. Hierdoor konden we ongeveer zeventig wetgevingsdossiers afsluiten in samenwerking met alle betrokken actoren, waaronder het Europees Parlement.

Ik ben ervan overtuigd dat ik dankzij mijn parcours en mijn competenties, zal kunnen bijdragen aan het algemeen Europees belang en aan een Europa dat snel en doeltreffend op crisissen kan reageren. Om belemmeringen uit de weg ruimen en ongelijkheden aan te pakken waarmee onze medeburgers nog steeds te maken krijgen.

Mijn hele loopbaan heb ik veel aandacht besteed aan interactie met jongeren aangezien het beleid dat we vandaag vormgeven en de besluiten die we nemen, van invloed zullen zijn op hun toekomst. Daarom wil ik prioriteit maken van dialogen met burgers en belanghebbenden en interactie met jongeren via de jaarlijkse dialogen over het jeugdbeleid. De eerste daarvan zou ik graag binnen de eerste honderd dagen van mijn ambt houden.

Ik bevestig dat ik vastbesloten ben artikel 17, lid 3, VEU, en de artikelen 245 en 339 VWEU volledig na te leven. Ik beloof de voorzitter van de Commissie in kennis te stellen van elke situatie die aanleiding kan geven tot een belangenconflict bij de uitoefening van mijn officiële taken, en ik zweer geen richtsnoeren en instructies van externe partijen te aanvaarden.

Mijn belangenverklaring waarin de gedragscode voor de leden van de Commissie voorziet, is volledig en toegankelijk voor het publiek en zal zo nodig worden bijgewerkt. In dit verband beloof ik de in de gedragscode uiteengezette transparantieverplichtingen na te leven waarin bepaald is dat ik alleen ontmoetingen mag hebben met organisaties of als zelfstandige werkzame personen die in het transparantieregister zijn ingeschreven.

2. Beheer van de portefeuille en samenwerking met het Europees Parlement

Kunt u beloven het Parlement naar behoren te informeren over uw activiteiten en die van uw diensten? In welk opzicht bent u van mening dat u verantwoording verschuldigd bent aan het Parlement?

Welke specifieke toezeggingen bent u bereid te doen met betrekking tot uw betrokkenheid bij en aanwezigheid in het Parlement, zowel in de commissie als in de plenaire vergadering, transparantie, samenwerking en een doeltreffende follow-up van de standpunten van het Parlement en verzoeken om wetgevingsinitiatieven? Bent u met betrekking tot geplande initiatieven en lopende procedures bereid om het Parlement op gelijke voet met de Raad tijdig van informatie en documenten te voorzien?

Indien ik word benoemd als commissaris voor Paraatheid, Crisisbeheer en Gelijkheid zal ik de volledige politieke verantwoordelijkheid op mij nemen voor de missie die mij in mijn opdrachtbrief is toevertrouwd en overeenstemt met de politieke beleidslijnen van de verkozen voorzitter. Deze portefeuille is een portefeuille die sterk aansluit bij mijn persoonlijke waarden, en ik ben vastbesloten deze verantwoordelijkheden met toewijding te vervullen, wat ook inhoudt dat ik op transparante wijze ten volle met u/ het Parlement zal samenwerken.

Ik zie het Europees Parlement als een belangrijke partner en mijn rol als een onderdeel van een permanente, transparante dialoog met u, leden van het Europees Parlement. Indien ik in deze positie word benoemd, dan zal ik er een prioriteit van maken het Parlement regelmatig op de hoogte te houden van mijn wetgevingsactiviteiten, besprekingen te voeren en te antwoorden op vervolgvragen over de beleidskwesties onder mijn bevoegdheid. Ik

denk dat parlementair toezicht van cruciaal belang is om de verantwoordingsplicht en legitimiteit te waarborgen, en ik ben vastbesloten dit beginsel na te komen.

Overeenkomstig de politieke beleidslijnen van de verkozen voorzitter zal ik actief deelnemen aan plenaire vergaderingen en commissievergaderingen, en ook aan meer informele contacten. Ik zal zorgen voor een consistente informatiestroom naar de voorzitters van de parlementaire commissies en een relatie van samenwerking bevorderen om een doeltreffende controle en bijdrage te waarborgen. De parlementaire commissies zullen nauw betrokken worden bij alle belangrijke ontwikkelingen binnen mijn bevoegdheid. Ik zal ook nauw samenwerken met het Europees Parlement om te zorgen voor een tijdige follow-up van de resoluties van het Parlement uit hoofde van artikel 225 VWEU.

De aftredende Commissie heeft al tal van wetgevings- en niet-wetgevingsinitiatieven ontwikkeld en indien ik als commissaris word benoemd, wil ik mij tijdens mijn mandaat concentreren op de uitvoering ervan. Ik ben ervan overtuigd dat het Parlement een reële bijdrage kan leveren om burgers en bedrijven in de praktijk de voordelen te laten genieten van de Europese wetten en beleidsinitiatieven.

Als ik tot commissaris word benoemd, is het wat Paraatheid en Crisisbeheer betreft, mijn rol het vermogen van de EU om doeltreffend en tijdig op crisissen te reageren nog te versterken. Ik wil een aanpak ontwikkelen die alle risicodomeinen en de hele samenleving bestrijkt, in samenwerking met de commissies en met individuele leden van het Europees Parlement, om te komen tot een echte paraatheidsunie.

Daarnaast hecht ik veel waarde aan het beginsel van collectieve besluitvorming binnen het college van commissarissen en ben ik er stellig van overtuigd dat we de aanwezigheid en de invloed van de EU op het wereldtoneel kunnen versterken. Niet alleen voor crisisbeheersing, paraatheid en respons, maar ook door gelijkheid en humanitaire beginselen overal ter wereld te bevorderen, vooral voor kwetsbare samenlevingen, in overeenstemming met mijn portefeuille.

Interinstitutionele samenwerking is van vitaal belang voor de vlotte werking van het EU-systeem en voor de efficiëntie en legitimiteit van de Europese besluitvormingsprocessen. Mijn aanpak zal gebaseerd zijn op de beginselen van openheid, wederzijds vertrouwen en regelmatige uitwisseling van informatie, als fundament voor mijn werkzaamheden met andere EU-instellingen om te komen tot een doeltreffend partnerschap ten dienste van de Europese burgers.

Ik erken het cruciale belang van transparantie in het wetgevingsproces van de EU en ik zal de zeer strenge normen van de Commissie voor vergaderingen met belanghebbenden ten volle in acht nemen. Daarom zullen wij regelmatig informatie publiceren over deze bijeenkomsten zodat niet alleen het Parlement maar ook onze burgers naar behoren op de hoogte worden gehouden.

Vragen van de Commissie ontwikkelingssamenwerking

3. Financieringskloof voor humanitaire hulp

Welke specifieke maatregelen zult u nemen om de groeiende financieringskloof voor humanitaire hulp te verkleinen, onder meer via de jaarlijkse en meerjarige begrotingen van de EU, en welke maatregelen zult u nemen om, via strategische coördinatie met de lidstaten, de conclusies van de Raad over het dichten van de financieringskloof voor humanitaire hulp uit te voeren, met name wat betreft het voorstellen van innovatieve financieringsmodellen voor humanitaire hulp en het bereiken van een eerlijkere verdeling van de verantwoordelijkheid onder donoren, met inbegrip van opkomende en potentiële donoren en gelijkgestemde partners? Hoe denkt u concreet een “meer strategische aanpak van de humanitaire toeleveringsketens” te ontwikkelen en wat houdt het aanmoedigen van “gezamenlijke benaderingen en kostenbesparingen” concreet in? Welke stappen gaat u, rekening houdend met de humanitaire beginselen, ondernemen om ervoor te zorgen dat de humanitaire begroting van de EU wordt beschermd tegen herschikkingen voor politieke of economische doeleinden, zal er een kader zijn voor het monitoren van de doeltreffendheid van de toewijzingen van humanitaire financiering en zal er verantwoording worden afgelegd voor het bereiken van de beoogde resultaten? Wat gaat u doen om het percentage humanitaire hulp dat zo rechtstreeks mogelijk naar lokale actoren gaat, te verhogen?

Het aantal mensen in nood blijft groeien. Om dat probleem aan te pakken zijn collectieve inspanningen op verschillende niveaus nodig, zoals is uiteengezet in de “mededeling over het humanitaire optreden van de EU: nieuwe uitdagingen, zelfde beginselen” uit 2021, waarin een reeks maatregelen wordt voorgesteld om de financieringskloof voor humanitaire hulp aan te pakken, waaronder het uitbreiden van de middelenbronnen, het

ondersteunen van een stimulerende omgeving voor humanitaire partners, het aanpakken van de diepere oorzaken van crisissen, het beperken van de humanitaire behoeften en het stimuleren van een effectieve en efficiënte verstrekking van humanitaire hulp op basis van een Team Europa-aanpak.

Als ik tot commissaris word benoemd, zult u in mij een onvermoeibare pleitbezorger van de humanitaire zaak van de EU vinden, en ik ben er zeker van dat ik tijdens het gehele mandaat zal kunnen rekenen op de blijvende steun van het Europees Parlement en de Raad. Een toonaangevende donor moet het goede voorbeeld geven en mag niemand achterlaten. U mag erop vertrouwen dat telkens als de humanitaire situatie dit vereist, ik ernaar zal streven om alle beschikbare middelen ten volle te benutten. Ik zal de EU-instrumenten voor humanitaire noodhulp versterken om te waarborgen dat we over de juiste soort middelen, kennis en deskundigheid beschikken om ons aan de nieuwe realiteit aan te passen.

Ik zal ook de lidstaten aanmoedigen zich te houden aan de vrijwillige doelstelling om 0,07 % van het bruto nationaal inkomen (d.w.z. 10 % van de officiële ontwikkelingshulp) te besteden aan humanitaire hulp. Het niveau van de bijdragen verschilt sterk van lidstaat tot lidstaat, waardoor de humanitaire invloed van Europa en zijn pleidooi voor meer bijdragen van derde landen de facto worden verzwakt. Ik verbind mij ertoe de vorderingen van de lidstaten op dat gebied te volgen en ik zal regelmatig besprekingen op politiek niveau voeren om strategische coördinatie op EU-niveau en mondiaal niveau (bv. het Europees humanitair forum) te verzekeren.

Ik zal met u, als de parlementaire tak van de begrotingsautoriteit, rond dit centrale thema samenwerken. Ik reken op gezamenlijke inspanningen om regeringen en nationale parlementen ervan te overtuigen passende humanitaire financiering te verstrekken.

We moeten werk maken van een bredere internationale donorbasis. Ik ben ervan overtuigd dat die kan worden verkregen door onze volgehouden en gezamenlijke contacten met vooral de G20 en andere internationale partners.

Ik zal mij inzetten om niet alleen met publieke donoren maar ook met de privésector doeltreffender rond de tafel te gaan zitten. De ambitie is niet alleen om te onderzoeken hoe die humanitaire financiering kan aanvullen, maar ook om de reputatie van EU-bedrijven als voorvechters van maatschappelijk verantwoord ondernemen te versterken.

Naast humanitaire financiering is het evenzeer van belang om de humanitaire behoeften te beperken (bv. door een betere naleving van het internationaal humanitair recht te bevorderen, door de rampenparaatheid te verhogen en meer anticiperende maatregelen te treffen en door de veerkracht van kwetsbare landen te versterken) en om de efficiëntie en effectiviteit van de door ons verleende hulp te verhogen.

In deze geest en in overeenstemming met mijn opdrachtbrief zal ik met name een strategischere aanpak van de humanitaire toeleveringsketen uitwerken. Ik zal bijvoorbeeld humanitaire partners aanmoedigen om hulpgoederen gezamenlijk aan te kopen, de paraatheid en de optimalisering van voorraden te bevorderen, vervoersoplossingen te bundelen, expertise te delen en gemeenschappelijke digitale instrumenten te gebruiken. Gezamenlijke aanbesteding zal de hoge prijzen verlagen die het gevolg zijn van concurrentie voor beperkte middelen. Het delen van informatie over voorraden zal garanderen dat de juiste artikelen zich op de juiste plaats voor een specifieke crisis bevinden. Het bundelen van vervoersoplossingen zal de vervoerskosten en vertragingen bij de levering van artikelen beperken. Een groenere respons zou het gebruik van gerecyclede artikelen en passende afvalbeheersystemen kunnen omvatten. Dat zijn enkele voorbeelden van hoe een strategische aanpak van de humanitaire toeleveringsketen en logistiek kosten kan besparen, de begunstigden gericht kan bereiken en voor een efficiënt begrotingsbeheer kan zorgen.

Voortbouwend op het tot dusver verrichte werk zal ik bovendien de EU-instrumenten voor humanitaire noodhulp verder versterken om operationele lacunes op te vullen en de snelle verstrekking van hulp aan mensen in nood te bevorderen.

Belangrijk is dat als ik tot commissaris word benoemd, ik ervoor zal zorgen dat de humanitaire financiering van de EU verder wordt toegewezen in overeenstemming met humanitaire beginselen en op basis van behoeften, volgens een solide, empirisch onderbouwde methode. Een moderne en versterkte EU-begroting moet beter worden gericht op de gebieden waar het optreden van de EU het hardst nodig is en moet op flexibele wijze worden gebruikt. Onder mijn leiding zal bijstand aan mensen in nood het enige kompas voor humanitaire hulp van de EU zijn. Monitoring en evaluatie zullen essentieel blijven om de aansprakelijkheid en de efficiëntie en effectiviteit van humanitaire tussenkomsten van de EU te waarborgen.

Gezien de waarde van kwaliteitsfinanciering voor het verzekeren van een efficiënt en effectief humanitair optreden, zal een gerichtere en versterkte EU-begroting ons helpen om in humanitaire behoeften te voorzien en de operationele continuïteit in langdurige crisissen te waarborgen.

Tot slot zal ik, in overeenstemming met de verbintenissen die de EU in het kader van de “Grand Bargain” is aangegaan, de lokalisatieagenda blijven steunen. In nauwe samenwerking met onze uitvoerende partners (waaronder de VN, internationale organisaties en ngo’s) en in overeenstemming met het bestaande rechtskader zal ik blijven werken aan een verhoging van het aandeel van humanitaire financiering van de EU die zo direct mogelijk naar lokale organisaties wordt geleid, bijvoorbeeld door steun te verlenen aan de bundeling van financiële middelen op landenbasis. Ik zal ook consequent de capaciteitsopbouw van lokale partners ondersteunen en hun inclusie en betrokkenheid bij de hele humanitaire cyclus bevorderen, van rampenparaatheid en anticiperende maatregelen, via behoeftenonderzoek, prioritering en ontwerp van de responsfase, tot kennisdeling en deelname aan coördinatiemechanismen, zoals opgenomen in de recente richtsnoeren van de Commissie voor billijke partnerschappen met lokale hulpverleners in een humanitaire context.

4. Raakvlak tussen humanitaire hulp, ontwikkeling en vrede

Wat zult u doen om de coördinatie, samenwerking en samenhang tussen de ontwikkelings-, humanitaire en vredesopbouwacties van de EU te verbeteren, onder meer tussen alle EU-actoren, en om samen te werken met lokale gemeenschappen, maatschappelijke organisaties en andere belanghebbenden bij de ontwikkeling van strategieën die gericht zijn op het raakvlak tussen humanitaire hulp, ontwikkeling en vrede? Bent u van plan om in het kader van een “geïntegreerde aanpak van kwetsbaarheid binnen de hele Commissie”, samen met de commissaris voor Internationale Partnerschappen en alle relevante diensten van de Commissie, beleidsrichtsnoeren en concrete mechanismen te ontwikkelen om ervoor te zorgen dat de ontwikkelingsinspanningen bijdragen tot het aanpakken van de onderliggende oorzaken van kwetsbaarheid en het opbouwen van de veerkracht van gemeenschappen, teneinde duurzame resultaten te bereiken die niet alleen door humanitaire actie kunnen worden bereikt, en hoe denkt u de doeltreffendheid van die inspanningen te meten? Verbindt u zich er in dat verband toe om investeringen in anticiperende maatregelen te stimuleren en samen te werken met de commissaris voor Internationale Partnerschappen om een gezamenlijk EU-beleid inzake klimaatveerkracht te ontwikkelen, met bijzondere aandacht voor kwetsbare en conflictsituaties? Hoe bent u, gezien de omvang van de portefeuille die u toegewezen heeft gekregen en het toenemende aantal humanitaire crises, van plan ervoor te zorgen dat voldoende aandacht wordt besteed aan de externe dimensie van humanitaire hulp en humanitaire diplomatie, en met name aan vergeten crises? Welke maatregelen zult u nemen om de naleving en eerbiediging van het internationaal humanitair recht te bevorderen?

Vooraf bij langdurige crisissen zijn de uitdagingen te groot om humanitaire actoren alleen te laten optreden. Levens redden is essentieel, maar de EU moet ook bijdragen tot het oplossen van conflicten, het aanpakken van politieke spanningen, het herstellen van de maatschappelijke samenhang, het beperken van milieurisico’s en het vergroten van de veerkracht en veiligheid.

In de huidige complexe crisissen volgen preventie, hulp en herstel elkaar niet lineair op, maar zijn ze vaak tegelijkertijd nodig. Daarom moet iedereen zich inzetten om op coherente en coöperatieve wijze in te spelen op humanitaire behoeften, voldoende financiering te genereren en kwetsbaarheid aan te pakken, maar ook om de onderliggende oorzaken van kwetsbaarheid en conflicten aan te pakken en het pad te effenen voor stabiliteit en duurzame oplossingen.

Het is ook essentieel dat de aandacht wordt gericht op het opbouwen van veerkracht en het voorkomen van conflicten. Dat levert voor de bevolking enorme voordelen op, door de gevolgen van een crisis te beperken en de inspanningen voor vredesopbouw en de overgang naar ontwikkeling na de crisis te bevorderen. Om dat te bereiken, is het essentieel dat er een gemeenschappelijke aanpak voor de beoordeling van kwetsbaarheid en behoeften komt.

Als ik tot commissaris word benoemd, wil ik naar een Commissiebrede geïntegreerde aanpak van kwetsbaarheid toewerken, met name door een gemeenschappelijke analyse en responsstrategie. Door nauw samen te werken met onder meer de hoge vertegenwoordiger/vicevoorzitter en de commissaris voor Internationale Partnerschappen, kunnen we een snelle respons op humanitaire crisissen garanderen, bijdragen tot een doeltreffend beheer van internationale partnerschappen, en de onderliggende oorzaken van kwetsbaarheid en conflicten aanpakken om humanitaire behoeften te beperken. Die strategie zal de samenhang verzekeren tussen mondiale beleidsvorming, regionale betrokkenheid en landenspecifieke respons. Ik zal pleiten voor een snelle en doeltreffende EU-crisisrespons door alle beschikbare instrumenten in te zetten en het beleid af te stemmen op zowel onmiddellijke

behoefden op korte termijn als langetermijnacties, en door coördinatie met de EU-lidstaten te verzekeren. Uiteraard moeten we ervoor zorgen dat verantwoording wordt afgelegd voor onze acties en dat de geboekte vooruitgang wordt gevolgd. Het kwetsbaarheidskader zou daarom ook een monitoringmechanisme moeten omvatten om onze betrokkenheid regelmatig te beoordelen en waar nodig aanpassingen voor te stellen. Daarom ben ik van plan actief samen te werken met collega's van andere diensten en instellingen van de EU (de EDEO, de Raad en het Europees Parlement).

Ik zal werk maken van het verhogen van de investeringen voor rampenparaatheid en anticiperende maatregelen en samenwerken met de betrokken diensten van de Commissie bij de uitvoering van het klimaataanpassingsplan om de klimaatbestendigheid te versterken, met bijzondere aandacht voor kwetsbare en door conflicten getroffen omgevingen. Daarbij moeten manieren worden gevonden om beter samen te werken om onze collectieve investeringen in rampenparaatheid en anticiperende maatregelen op coherente en gecoördineerde wijze te verhogen, en om onze investeringen klimaatbestendig te maken en tegelijk onze aandacht op de meest kwetsbaren te richten.

Ik zal ook de inspanningen van de VN blijven steunen om het verband tussen humanitaire hulp, ontwikkeling en vrede op systeemniveau te verwezenlijken, teneinde een impact te hebben die verder gaat dan EU-financiering.

Ik kan u verzekeren dat de omvang van de portefeuille die mij is aangeboden, een bron van grote trots is en voor mij ook een kans is om me te concentreren op het opbouwen van synergieën tussen verschillende werkerreinen die allemaal worden gedreven door de geest en de waarde van solidariteit. Humanitaire hulp zal voor mij tijdens mijn hele mandaat een belangrijke prioriteit blijven, al is het maar omdat de zeer trieste wereldwijde humanitaire situatie dat vereist.

Vanuit het standpunt van commissaris voor Humanitaire Hulp zijn er geen “vergeten crisissen”. In die geest zal ik ernaar streven ten minste 15 % van de oorspronkelijke begroting voor humanitaire hulp te besteden aan crisissen die niet in de internationale schijnwerpers staan. De onmiddellijke behoeften van die crisissen negeren, zou het lijden verergeren en de menselijke waardigheid ondermijnen. Door die verbintenis na te komen en te bepleiten, hoop ik dat het voorbeeld van de EU door andere donoren zal worden gevolgd.

Het internationaal humanitair recht (IHR) blijft belangrijker dan ooit en biedt essentiële bescherming voor burgers die door gewapende conflicten worden getroffen. Helaas zijn schendingen van het IHR de voorbije jaren veeleer regel dan uitzondering geworden, met kritieke gevolgen voor burgers en civiele infrastructuur, waardoor humanitaire hulp mensen in nood niet kan bereiken en het aantal slachtoffers onder hulpverleners stijgt. Daarom ben ik van mening dat we onze inspanningen om de eerbiediging van het IHR te bevorderen, moeten verdubbelen en bundelen. Dat is ook essentieel om een op regels gebaseerde internationale orde te waarborgen en om tegemoet te komen aan de toenemende humanitaire behoeften.

Ik zal ernaar streven om het IHR nog hoger op de lijst van politieke prioriteiten te zetten, zodat we de macht van de EU ten volle kunnen benutten en de humanitaire diplomatie van de EU en de Team Europa-aanpak kunnen versterken. In dat verband ben ik samen met de HV/VV voornemens een plan op te stellen om onze tussenkomsten doeltreffender te maken, waarbij de aandacht wordt gericht op het IHR, de bescherming van burgers in conflicten en humanitaire toegang. De EU en haar lidstaten moeten met sterkere stem spreken. U kunt er zeker van zijn dat ik me krachtig zal uitspreken tegen schendingen van het IHR, ongeacht waar die zich voordoen, maar ook maatregelen zal steunen die schendingen voorkómen. Ik verbind mij ertoe het IHR samen met de EU-lidstaten te promoten via diplomatieke missies en evenementen op hoog niveau op multilaterale fora en het Europees humanitair forum. Ik verbind mij er ook toe nauw te blijven samenwerken met het Internationale Comité van het Rode Kruis (ICRC) op het gebied van preventie en de bevordering van de eerbiediging van het IHR. Tijdens mijn mandaat zal ik maatregelen steunen die de monitoring van het internationaal humanitair recht versterken en een empirisch onderbouwde pleitbezorging bevorderen.

Humanitaire diplomatie is voor de EU geen nieuw concept. We zijn al zeer actief op het gebied van belangenbehartiging en diplomatie om humanitaire toegang tot conflictgebieden te waarborgen en schendingen van het internationaal humanitair recht, zoals de inzet van hongersnood als oorlogswapen of aanvallen op humanitaire en gezondheidswerkers, te voorkomen. Nieuwe uitdagingen vragen echter om een sterkere, beter gecoördineerde aanpak. Ik wil tot een meer systematische en gecoördineerde aanpak door alle betrokken EU-actoren komen. Ik kijk ernaar uit om met de lidstaten en het Europees Parlement samen te werken aan een krachtige Team Europa-aanpak van een kwestie die zo essentieel is voor het leven van zoveel mensen.

5. Voedselonzekeerheid en ondervoeding

Hoe denkt u de EU-responsmechanismen voor noodsituaties te versterken voor de aanpak van honger en ondervoeding en de gevolgen van de klimaatverandering? Hoe wilt u meer in het bijzonder, gezien de verwoestende gevolgen van de Russische oorlog in Oekraïne voor de Oekraïense graanuitvoer, die uitvoer naar ontwikkelingslanden verder waarborgen om te voorkomen dat de wereldwijde voedselonzekeerheid verergert? Welke langetermijnoplossingen stelt u voor, naast onmiddellijke noodmaatregelen, om de onderliggende oorzaken van voedselonzekeerheid en ondervoeding aan te pakken in het kader van een breder ontwikkelingsbeleid en in nauwe samenwerking met onze internationale partners? Hoe denkt u met name samen te werken met de EDEO en de lidstaten om de inspanningen van de EU ter voorkoming van de klimaatverandering en door conflicten veroorzaakte honger op te voeren en de verantwoordingsplicht te vergroten in situaties waarin hongersnood als oorlogswapen wordt gebruikt?

De EU is een van de prominente humanitaire donoren, en voedselhulp en voedingsondersteuning is het belangrijkste soort behoefte waarin via de humanitaire hulp van de EU wordt voorzien. Alleen al de voorbije twee jaar heeft de EU meer dan 1,7 miljard EUR toegewezen aan humanitaire voedsel- en voedingsbijstand, met aandacht voor de meest behoeftige landen, met name in Afrika ten zuiden van de Sahara.

Maar de behoeften blijven groeien: de voedselonzekeerheid is de laatste jaren dramatisch toegenomen en heeft een recordhoogte bereikt als gevolg van conflicten en onveiligheid, de verergerde gevolgen van de klimaatverandering en de economische neergang en de gevolgen van de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne, tegen een achtergrond van buitensporige armoede en ongelijkheid. Daarom zal het handhaven van een adequaat niveau van voedsel- en voedingsbijstand de komende jaren waarschijnlijk van fundamenteel belang blijven, en ik ben vastbesloten ervoor te zorgen dat de EU daar werk van zal maken. Maar financiering alleen is niet voldoende. Ik ben ervan overtuigd dat we voedsel- en voedingsbijstand efficiënter moeten verstrekken door doelgerichter en intensiever gebruik te maken van geldelijke steun, omdat die meer waardigheid geeft, goedkoper is en bijdraagt tot de veerkracht van lokale economieën. We moeten ook digitale instrumenten benutten en anticiperende maatregelen bevorderen.

Uiteraard kan humanitaire hulp alleen het hongerprobleem niet oplossen. We moeten een transformatieve aanpak hanteren waarin vredes-, preventie- en ontwikkelingsmaatregelen worden geïntegreerd naast grootschalige noodhulp, om de cirkel van voedselonzekeerheid en ondervoeding te doorbreken. Ik zal de inspanningen opvoeren om de samenwerking en de coördinatie te verbeteren tussen actoren op het gebied van humanitaire hulp, ontwikkeling en vredesopbouw, alsook met de HV/VV en de commissaris voor Internationale Partnerschappen, om zowel de diepere oorzaken als de gevolgen van voedselcrisisen aan te pakken. Voedselhulp moet worden gecombineerd met langetermijninvesteringen in duurzame landbouw en voedselproductie en in systemen voor vroegtijdige waarschuwing om de gevolgen van het klimaat voor de voedselproductie te beperken, en met krachtige diplomatieke inspanningen voor de oplossing van conflicten, die een van de belangrijkste oorzaken van voedselonzekeerheid zijn.

In dat verband zal ik, op EU-niveau en zoals uiteengezet in mijn opdrachtbrief, met andere leden van het college samenwerken aan een alomvattende aanpak van kwetsbaarheid [zie ook vraag 4] om passende investeringen voor het opzetten van klimaatbestendige voedselsystemen te garanderen, en er meer in het algemeen voor blijven pleiten, ook ten aanzien van de lidstaten, dat dit een prioriteit blijft bij alle voedselhulp van de EU. Ik zal me ook verbinden tot een intensievere uitvoering van de Team Europa-strategie van 2022 voor de respons op mondiale voedselonzekeerheid, door toe te werken naar gemeenschappelijke resultaten voor humanitaire en ontwikkelingsactoren van zowel EU-diensten als lidstaten.

Buiten de EU zal ik ervoor zorgen dat we ons blijven inzetten voor mondiale voedselveiligheidsplatforms en -initiatieven zoals het Global Network on Food Crises, voor de naleving van het IHR en voor de volledige uitvoering van Resolutie 2417 van de VN-Veiligheidsraad, waarin het gebruik van verhongering als oorlogswapen wordt veroordeeld. Ik zal het publiek bewuster blijven maken, en blijven pleiten voor verantwoordelijkheid in situaties waarin verhongering wordt gebruikt als oorlogswapen en voor de eerbiediging van het IHR. Daartoe behoort ook de samenwerking met de HV/VV en de lidstaten om te verzekeren dat geen enkel middel onbeproefd blijft om de naleving te garanderen; daarnaast zal dit deel uitmaken van mijn aanpak van humanitaire diplomatie [zie ook vraag 4].

We hebben humanitaire toegang nodig en we moeten garanderen dat voedselonzekeerheid een prioriteit blijft. De Russische invasie van Oekraïne heeft de wereldwijde voedselonzekeerheids crisis aanzienlijk verergerd door de prijzen de hoogte in te jagen en de markten te verstoren. De in 2022 ingestelde solidariteitscorridors van de EU en de

Zwarte Zeecorridor van Oekraïne uit 2023 zijn van vitaal belang geweest om de Oekraïense voedseluitvoer op gang te houden en de mondiale prijzen te stabiliseren. De EU moet zich daarvoor blijven inzetten. Tegelijk moeten we ervoor zorgen dat het voedsel gaat naar diegenen die dat het hardste nodig hebben, ongeacht de bron. Om dat te realiseren zal ik efficiënte voedselhulp blijven bevorderen, met de beste aanpak voor elke situatie.

Om die uitdagingen aan te pakken en te garanderen dat de humanitaire voedsel- en voedingsbijstand van de EU aan de behoeften voldoet, ben ik van plan de richtsnoeren voor het humanitair beleid inzake voedselhulp van de EU binnen de eerste maanden van mijn mandaat te actualiseren.

Vragen van de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid

6. Hoe bent u voornemens te zorgen voor voldoende middelen binnen het huidige en komende MFK om crisisbeheersing en paraatheid te verbeteren? Hoe zult u zorgen voor eerlijke toegang tot de nodige financiële middelen voor regio's en gemeenschappen die worden geconfronteerd met frequente natuurrampen zoals bosbranden en droogte? Welke concrete maatregelen zal u voorstellen om de crisisparaatheid te versterken, met name voortbouwend op het Uniemechanisme voor civiele bescherming (UCPM), het Coördinatiecentrum voor respons in noodsituaties (ERCC) en rescEU? Wat is het concrete tijdschema voor deze maatregelen, met inbegrip van de herziening van het UCPM? Bent u van plan meer permanente pools van middelen op te zetten om te reageren op verschillende soorten rampen, vergelijkbaar met de permanente reddingsvloot voor bosbranden? Kunt u nader ingaan op de aard van het Europees mechanisme voor civiele verdediging en de interactie ervan met het UCPM? Hoe denkt u de samenwerking tussen de lidstaten aan te moedigen om de paraatheid voor risico's en veiligheids- en gezondheids crises te verbeteren?

Gezien de extremere weersomstandigheden en veranderende veiligheidsdreigingen in de EU, is het essentieel dat de EU een meer alomvattende en geïntegreerde aanpak van risico- en crisisbeheersing ontwikkelt.

Als ik tot commissaris word benoemd, zal ik sturing geven aan de opstelling en uitvoering van een ambitieuze EU-strategie voor een paraatheidsunie, in nauwe samenwerking met de andere commissarissen en onder meer voortbouwend op het speciaal verslag over civiele en militaire paraatheid van voormalig Fins president Niinistö. Ik wil de strategie in een vroeg stadium van de volgende mandaatsperiode presenteren.

In de EU-strategie voor een paraatheidsunie zou een brede definitie van “paraatheid” kunnen worden gehanteerd, met inbegrip van de concepten “versterking van de weerbaarheid” en “rampenrisicobeheersing”, waardoor voor de komende jaren wordt voorzien in een overkoepelende strategische en sectoroverschrijdende aanpak van rampen- en crisisbeheersing. Die strategie zou gericht kunnen zijn op: 1) een aanpak die alle risico's omvat: een verschuiving van een reactieve naar een meer proactieve crisisbeheersingsmethode op EU-niveau; 2) een overheidsbrede aanpak: een meer alomvattende en geïntegreerde aanpak van crisisbeheersing in Europa in alle sectoren en op alle bestuursniveaus, en 3) een maatschappijbrede aanpak: een bredere ontwikkeling van een paraatheids- en weerbaarheidscultuur in Europa.

Het Uniemechanisme voor civiele bescherming (UCPM), het Coördinatiecentrum voor respons in noodsituaties (ERCC) en de rescEU-capaciteit zullen belangrijke elementen van die alomvattende EU-strategie voor een paraatheidsunie vormen, omdat ze gevestigde, betrouwbare en zeer functionele instrumenten zijn die ten dienste van de lidstaten staan om rampen en noodsituaties te voorkomen, erop voorbereid te zijn en erop te reageren.

Daarom ben ik van plan om binnen de reikwijdte van de EU-strategie voor een paraatheidsunie te onderzoeken of eventueel de behoefte bestaat om een herziening van het UCPM en zijn ERCC- en rescEU-componenten voor te stellen.

Het ERCC is bijzonder succesvol gebleken bij het coördineren van bijstandsverlening waarbij gelijktijdig wordt gereageerd op langdurige, complexe en sectoroverschrijdende crisissen (bv. COVID-19 en de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne, het conflict in het Midden-Oosten) en op door de klimaatverandering veroorzaakte crisissen (bosbranden, overstromingen of stormen). Als ik tot commissaris word benoemd, zal ik verder werken aan de versterking van het ERCC in de rol van crisiscoördinatiecentrum van de EU en aan een verbetering van de capaciteit om op crisissen te anticiperen, zich erop voor te bereiden en erop te reageren. Dit zal voorrang krijgen in de timing.

RescEU, de allereerste Europese strategische reserve voor civiele beschermingscapaciteit, is een sleutelonderdeel van het Uniemechanisme voor civiele bescherming en is een praktijkvoorbeeld van EU-solidariteit. Het is van cruciaal belang om die strategische reserve te behouden en waar nodig verder te versterken. Tegelijk moeten we een sterk systeem van wederzijdse bijstand tussen de lidstaten in stand houden, dat momenteel de vrijwillige “Europese pool voor civiele bescherming”, ondersteuning van peer-to-peerdeskundigheid en andere instrumenten voor capaciteitsopbouw omvat.

Het behouden en aanvullen van de bestaande rescEU-capaciteit is mijn prioriteit. Gezien de snel toenemende klimaat- en veiligheidsrisico's zal ik bovendien nauw met de lidstaten samenwerken om de rescEU-capaciteit verder uit te breiden, bijvoorbeeld op het gebied van de bestrijding van bosbranden, energieapparatuur, medische tegenmaatregelen, capaciteit voor medische evacuatie en schuilplaatsen. We zullen ook de ontwikkeling van nieuwe capaciteit voor opkomende dreigingen op EU-niveau moeten bekijken. Dat zou de paraatheid van de EU kunnen verbeteren om het hoofd te bieden aan een bredere waaier aan rampscenario's, waaronder infrastructuurstoringsen, conflictsituaties en hybride dreigingen. Ik zal die kwestie concreter onderzoeken in het kader van de werkzaamheden voor de EU-strategie voor een paraatheidsunie.

Bovendien zal de ontwikkeling van een Europees mechanisme voor civiele verdediging een belangrijke dimensie van de EU-strategie voor een paraatheidsunie vormen. Ik beschouw dat initiatief als een geschikte gelegenheid om een aanzienlijke bestaande kloof te dichten op het vlak van de betrokkenheid van burgers en gemeenschappen bij het versterken van hun eigen weerbaarheid en actieve participatie op het gebied van civiel-militaire samenwerking. Onze burgers, niet-gouvernementele organisaties en de particuliere sector zijn belangrijke partners bij het versterken van onze maatschappelijke veerkracht. In verschillende lidstaten begint de discussie over een modern concept van civiele verdediging al vorm te krijgen. Ik wil samen met de lidstaten en het Europees Parlement op die overdenkingen voortbouwen om de maatschappelijke veerkracht in de hele Unie verder te ontwikkelen.

Om voort te bouwen op bestaande structuren die succesvol zijn gebleken en om verdere versnippering van het crisisbeheersingssysteem te vermijden, zal de ontwikkeling van een mechanisme voor civiele verdediging nauw worden verbonden met en een aanvulling vormen op bestaande structuren, zoals het Uniemechanisme voor civiele bescherming en het Coördinatiecentrum voor respons in noodsituaties.

Specifiek op het gebied van gezondheidsbeveiliging zal ik onder leiding van de uitvoerend vicevoorzitter voor Mensen, Vaardigheden en Paraatheid en in nauwe samenwerking met de commissaris voor Gezondheid en Dierenwelzijn werken aan de versterking van de paraatheid en responscapaciteit op het gebied van gezondheid in de EU, met name door middel van een nieuwe strategie ter ondersteuning van de beschikbaarheid van medische maatregelen tegen bedreigingen voor de volksgezondheid en een bredere voorraadstrategie van de EU. We zullen ook de samenwerking tussen de lidstaten blijven faciliteren en hen blijven steunen om een hoog niveau van paraatheid op nationaal niveau te waarborgen. Het plan van de Unie voor gezondheids crises en pandemieën (het “preventie-, paraatheids- en responsplan van de Unie”), dat in de eerste maanden van de nieuwe Commissie moet worden vastgesteld, zal de samenwerking tussen de lidstaten verzekeren op het gebied van preventie en paraatheid en, wat belangrijk is, tijdens de respons op ernstige grensoverschrijdende gezondheidsbedreigingen. Het zal elk jaar met de lidstaten worden besproken en regelmatig worden bijgewerkt om rekening te houden met een voortdurend veranderend dreigingslandschap.

De lidstaten werken samen op het gebied van ernstige grensoverschrijdende gezondheidsbedreigingen via het Gezondheidsbeveiligingscomité, dat een centraal element van ons paraatheids- en responskader voor gezondheid is en zal blijven. Ik zal de inspanningen steunen om de instrumenten voor crisisparaatheid verder te versterken en die regelmatig te testen. Die instrumenten omvatten het EU-systeem voor vroegtijdige waarschuwing en reactie (EWRS), dat 24 uur per dag en 7 dagen per week een alarmsignaal verzekert bij het ontstaan of de ontwikkeling van ernstige grensoverschrijdende gezondheidsbedreigingen, de EU-referentielaboratoria voor volksgezondheid, die steun kunnen verlenen voor de snelle opsporing van biologische bedreigingen, en de EU-taskforce voor gezondheid.

Het ontwerp van het toekomstig meerjarig financieel kader en de bijbehorende instrumenten ligt in het verschiep. Ik wil ervoor zorgen dat we blijven bouwen aan een robuustere aanpak van de Europese crisisbeheersing en civiele paraatheid, waarbij een verschuiving plaatsvindt van reageren naar proactief paraat zijn.

7. In uw opdrachtbrief worden een aantal ambities uiteengezet om de capaciteit voor crisisbeheer uit te breiden. Hoe denkt u, specifiek met betrekking tot paraatheid op gezondheidsgebied, het hoofd te bieden aan de financieringsproblemen in verband met recente bezuinigingen op andere programma's, zoals het EU4Health-programma en Horizon Europa, en uitdagingen als gevolg van concurrerende politieke prioriteiten, die reeds van invloed zijn op door HERA uit te voeren acties en projecten? Hoe denkt u met het oog hierop de paraatheid op gezondheidsgebied te versterken en hoe denkt u dat dergelijke acties in de toekomst zullen worden gefinancierd? Voorziet u een uitbreiding van de capaciteit van HERA, zo ja, hoe? Kunt u nader ingaan op de ontwikkeling van de bredere EU-strategie voor opslag? Hoe denkt u in verband met de geplande paraatheids- en opslagstrategieën het evenwicht te vinden tussen enerzijds voldoende reserves aanhouden en anderzijds geen tekorten creëren in de lidstaten en andere landen, waaronder het Mondiale Zuiden?

In de nasleep van de COVID-19-pandemie heeft de EU de lidstaten gesteund bij hun inspanningen om hun paraatheid op het gebied van gezondheidsbeveiliging en de veerkracht van gezondheidszorgstelsels te versterken. Voor die uitdaging waren ongekende coördinatie en financiële steun nodig.

Op EU-niveau werd het grootste en meest ambitieuze financiële programma ooit van de EU dat uitsluitend voor gezondheid was bestemd, EU4Health, ingesteld als steunpilaar van de hernieuwde impuls voor het beleid inzake gezondheidsbeveiliging en paraatheid en de Europese gezondheidsunie. Een aanzienlijk deel van dat budget is besteed om mensen tegen ernstige grensoverschrijdende gezondheidsbedreigingen te beschermen en de paraatheid op gezondheidsgebied te bevorderen, met name om de nationale surveillancesystemen te verbeteren (ongeveer 85 miljoen EUR) en resistentie tegen antimicrobiële stoffen aan te pakken (50 miljoen EUR). Investeren in maatregelen voor paraatheid op gezondheidsgebied en de algehele veerkracht van gezondheidszorgstelsels moet worden gezien als een investering en niet als een kost, op zowel nationaal als Europees niveau. Daarnaast is EU4Health-financiering vrijgemaakt om snel te reageren op nieuwe kwesties, waaronder mondiale gezondheidsproblemen zoals de uitbraak van mpox in Afrika, en om de gezondheidszorg voor Oekraïense vluchtelingen en ontheemden te verbeteren.

Wat financiering betreft, zal ik, met inachtneming van de parameters van het huidige meerjarig financieel kader, maximaal gebruikmaken van elke beschikbare euro.

Wat crisisparaatheid en -respons betreft, is het de verantwoordelijkheid van HERA om de paraatheid en respons op het gebied van gezondheid in de EU te versterken, onder meer door ertoe bij te dragen dat medische tegenmaatregelen beschikbaar zijn wanneer dat nodig is. Als ik word benoemd, zal ik met alle andere betrokken leden van het college samenwerken aan de ontwikkeling van een ambitieuze strategie ter ondersteuning van de toegang tot en de beschikbaarheid van medische tegenmaatregelen, van de vroegtijdige opsporing van bedreigingen tot de ontwikkeling van nieuwe medische tegenmaatregelen, de grootschalige productie ervan en de snelle uitrol in heel Europa en daarbuiten.

Ik zou die nieuwe strategie voor medische tegenmaatregelen zien als een kans om een alomvattende aanpak te bieden, van dreigingsevaluatie tot de ondersteuning van onderzoek, de opschaling van de productie in tijden van crisis en het aanleggen van voorraden. Als onderdeel van de werkzaamheden om voorbereid te zijn op chemische, biologische, radiologische en nucleaire dreigingen (CBRN) en op basis van een bredere strategie voor het aanleggen van voorraden, zouden instrumenten zoals gezamenlijke aankoop worden aangewend. Voorts zal ik ook gebruikmaken van de deskundigheid van HERA bij de voorbereiding van de toekomstige EU-strategie voor een paraatheidsunie, in volledige complementariteit met de portefeuilles van andere commissarissen. Tot slot zullen de voorbereidende werkzaamheden van HERA voor wetgeving inzake kritieke geneesmiddelen om tekorten aan kritieke geneesmiddelen te voorkomen, ook zeer relevant zijn om gezondheids crisissen als gevolg van dergelijke kritieke tekorten af te wenden. Als ik word benoemd, zal ik daarrond zeer nauw samenwerken met de commissaris voor Gezondheid en Dierenwelzijn.

Een van de belangrijkste lessen van de COVID-19-pandemie is het belang van een snelle inzet van essentiële medische benodigdheden in tijden van crisis. Niemand is veilig zolang niet iedereen veilig is. Dat was de reden om in 2020 de eerste EU-brede reserve van kritieke medische uitrusting aan te leggen via de rescEU-voorraad. Sindsdien volgden nog veel andere rescEU-voorraden. Het is voor de EU en de lidstaten van het grootste belang om te blijven investeren in het verwerven van de juiste hoeveelheden passende medische tegenmaatregelen. We moeten onze financiering echter efficiënter op strategische prioriteiten richten.

Als ik word benoemd, wil ik nauw samenwerken met andere commissarissen om een brede EU-strategie voor het aanleggen van voorraden te ontwikkelen. Die strategie zal onze capaciteit voor het aanleggen van voorraden op EU-niveau verder versterken en het aanleggen van voorraden op nationaal niveau ondersteunen, waarbij de

planning, de opzet en de uitvoering van de bevoorrading worden opgevoerd, zodat medische tegenmaatregelen snel kunnen worden ingezet in geval van noodsituaties voor de volksgezondheid. Ik zal ijveren voor een zorgvuldige en nauwe samenwerking met de lidstaten om ongecoördineerde oplossingen voor strategische voorraden te vermijden; dat zou leiden tot onevenwichtigheden en het risico op tekorten in de lidstaten en in derde landen verhogen. Ik ben vastbesloten ons crisisbeheersings- en responsmechanisme te versterken om de verschuiving van reactie naar proactieve paraatheid voort te zetten.

Om de gezondheidsbeveiliging van de EU te versterken, moeten we ook de banden met onze mondiale partners nauwer aanhalen om de mondiale gezondheidsbeveiliging te versterken, waarbij we gebruikmaken van de Team Europa-aanpak van de EU, die tijdens COVID-19 en recenter tijdens de mpox-crisis is getest. Ik zou daarom, in samenwerking met mijn collega-commissarissen, blijven bijdragen tot de versterking van de mondiale architectuur voor paraatheid en respons tijdens volksgezondheids crisissen, die ook in het kader van de WHO vorm heeft gekregen via de Internationale Gezondheidsregeling en de geplande pandemieovereenkomst.

8. Welke specifieke maatregelen zult u nemen om ervoor te zorgen dat rampenpreventiemaatregelen in andere EU-beleidsterreinen worden geïntegreerd? Welke mogelijkheden ziet u, gezien de frequentie van extreme weergebeurtenissen als gevolg van de klimaatverandering, voor synergieën tussen het UCPM en het toekomstige plan voor aanpassing aan de klimaatverandering? Welke concrete maatregelen bent u van plan te nemen om samen te werken met lidstaten die met ernstige droogte worden geconfronteerd? Hoe denkt u ervoor te zorgen dat de paraatheid en het aanpassingsvermogen ten aanzien van klimaatrisico's ook adequaat worden geïntegreerd in het EU-beleid op het gebied van landbouw en voedsel?

Door de steeds tastbaardere gevolgen en kosten van de klimaatverandering neemt het belang van rampenpreventie toe. Als ik tot commissaris word benoemd, zal ik binnen de volgende Commissie een werkelijk alomvattende aanpak op dat gebied volgen, die uiteindelijk ook centraal staat in de toekomstige paraatheidsunie.

Ik zal gemeenschappelijke beleidsdoelstellingen voor rampenpreventie ondersteunen, vooral in de belangrijkste sectoren. Cruciale initiatieven in dat verband zijn onder meer het Europees klimaataanpassingsplan, het initiatief voor waterweerbaarheid en de visie voor landbouw en voedsel.

Klimaataanpassing gaat over het proactief invoeren van maatregelen die het destructieve potentieel van de toegenomen klimaatrisico's beperken. Ik zal daarom mijn volledige steun verlenen om te waarborgen dat elke investering in het ontwerp ervan structureel bestand is tegen toekomstige klimaatgerelateerde rampen. Bovendien zal ik "slimme" preventie promoten, die ook economische en sociale voordelen oplevert voor onze samenlevingen en burgers. Dat omvat, maar is niet beperkt tot het EU-beleid voor landbouw en voeding. Ik zal er uiteraard naar streven dat de solidariteitsmechanismen in het kader van het UCPM ook op klimaatbedreigingen gericht zijn.

We zijn allemaal getuige geweest van de recente dramatische overstromingen in Midden-Europa en de branden en de toenemende droogte in Zuid-Europa, waarbij opnieuw de cruciale rol van de watercyclus bij rampenrisicobeheersing is gebleken, evenals de dringende behoefte aan versterkte preventie om watergerelateerde risico's aan te pakken. Ik zal klaarstaan om de werkzaamheden in verband met de Europese strategie voor waterweerbaarheid te ondersteunen, waarbij een paraatheidsaanpak nodig zal zijn. Ik zal ook samenwerken met mijn collega-commissarissen om aanpassing aan de klimaatverandering te bevorderen en bij te dragen tot de werkzaamheden voor het klimaataanpassingsplan. Ik zal er ook voor pleiten dat de duurzaamheid van onze landbouw- en voedingssector aspecten van rampbestendigheid omvat.

Vragen van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken

9. Paraatheid

Een van de prioriteiten van uw portefeuille is paraatheid en crisisbeheer, en dit in een tijd van opkomende dreigingen en hybride aanvallen, zowel met een interne als externe dimensie, die niet alleen de werking van onze kritieke infrastructuur en basisoverheidsdiensten in gevaar brengen, maar ook de veiligheid en het welzijn van onze burgers, alsook onze economische stabiliteit en welvaart. In dit verband zult u verantwoordelijk zijn voor het toezicht op de ontwikkeling en uitvoering van een EU-strategie voor een paraatheidsunie, die gericht is op mogelijke EU-paraatheidswetgeving in de toekomst. Welke stappen zult u ondernemen om deze strategie te ontwikkelen? Hoe denkt u, met inachtneming van de nationale bevoegdheden, ervoor te zorgen dat de verschillende

bestuursniveaus, de particuliere sector en het maatschappelijk middenveld volledig bij deze strategie worden betrokken? En hoe denkt u een EU-cultuur van paraatheid in ons publieke debat te versterken?

Als ik tot commissaris word benoemd, zal ik sturing geven aan de opstelling en uitvoering van een ambitieuze EU-strategie voor een paraatheidsunie, in nauwe samenwerking met mijn collega-commissarissen, de HV/VV en de lidstaten. Ik zal onder meer voortbouwen op het speciaal verslag over civiele en militaire paraatheid van voormalig Fins president Niinistö.

In het licht van de nieuwe Europese realiteit op het gebied van crisisbeheersing, met nieuwe en escalerende dreigingen voor de interne en externe veiligheid en de toenemende gevolgen van de klimaatverandering, is een EU-strategie voor een paraatheidsunie een belangrijk instrument voor de ontwikkeling van een gemeenschappelijke visie op de efficiënte paraatheid van onze samenlevingen, burgers en kritieke infrastructuur, omdat dit een essentiële voorwaarde is om onze economische stabiliteit en welvaart te vrijwaren.

In de EU-strategie voor een paraatheidsunie wordt het belang erkend van de eengemaakte markt, die aanzienlijk bijdraagt tot het bbp van de EU en van invloed is op bijna 450 miljoen burgers. Recente crisissen hebben aangetoond hoe kwetsbaar de eengemaakte markt kan zijn als hij wordt verstoord en in hoeverre de Europese economie steunt op een goed werkende eengemaakte markt. De verordening inzake noodsituaties en veerkracht voor de interne markt (Imera), die in oktober 2024 formeel is ondertekend, zal als basis dienen voor een eengemaakte markt die blijft functioneren tijdens crisissen en zal het vrije verkeer van goederen, diensten en personen waarborgen. Imera zal voorzien in gezamenlijke oefeningen met de lidstaten voor grootschalige crisissimulaties, om voorbereid te zijn op scenario's die de eengemaakte markt kunnen verstoren. De Imera-raad, die verantwoordelijk is voor bestuur en strategisch toezicht, zal de samenwerking tussen de lidstaten, de Commissie en het Europees Parlement bevorderen. Daarnaast kunnen belanghebbenden uit het bedrijfsleven, waaronder kleine en middelgrote ondernemingen, mee rond de tafel zitten om te waarborgen dat bedrijven zowel kunnen bijdragen tot als profiteren van de paraatheidsmaatregelen.

In de EU-strategie voor een paraatheidsunie zal een brede definitie van “paraatheid” worden gehanteerd, met inbegrip van de concepten “versterking van de weerbaarheid” en “rampenrisicobeheersing”, waardoor de komende jaren wordt voorzien in een overkoepelende strategische aanpak van rampen- en crisisbeheersing. Die strategie zou gericht kunnen zijn op een geïntegreerde aanpak die alle risico's omvat, een overheidsbrede aanpak en een maatschappijbrede aanpak.

1. Een geïntegreerde aanpak die alle risico's omvat: *een verschuiving naar een proactievere wijze van crisisbeheersing op EU-niveau* — omdat rampen en crisissen steeds complexer worden, gelijktijdig optreden en elkaar versterken en overlopen naar verschillende sectoren en bestuursniveaus. Om dergelijke rampen en crisissen in de toekomst beter te begrijpen en er beter op te anticiperen, zal ik verzekeren dat de capaciteit op het gebied van strategische prognoses, anticipatie, risicoanalyse, vroegtijdige waarschuwing, opsporing en analyse wordt versterkt. Bovendien zal ik met mijn collega's in het college samenwerken om risicobeheer en preventie en aanpassing aan de klimaatverandering verder te integreren in de belangrijkste sectoren van de Europese samenleving en economie; de lidstaten en lokale overheden moeten beter gebruikmaken van de bestaande regionale fondsen en cohesiefondsen om hun paraatheid te verhogen.
2. Een overheidsbrede aanpak: *een meer omvattende en geïntegreerde aanpak van crisisbeheersing in Europa* — want in geval van een complexe ramp of crisis moeten verschillende bestuurslagen, van regionaal tot nationaal en EU-niveau, naadloos samenwerken om de burgers te beschermen. Ik zal ook beoordelen of er behoefte is aan wetgeving inzake EU-paraatheid die de vaststelling van gezamenlijke normen en richtsnoeren kan ondersteunen en de inspanningen van de EU en de lidstaten zo efficiënt mogelijk op elkaar kan afstemmen.
3. Een maatschappijbrede aanpak; *een bredere totstandbrenging van een cultuur van paraatheid en weerbaarheid in Europa* — omdat collectieve paraatheid alleen mogelijk is met de actieve betrokkenheid van alle relevante belanghebbenden, waaronder de particuliere sector en het bedrijfsleven, maar ook de wetenschappelijke gemeenschap en vooral alle lokale gemeenschappen en onze burgers.

Een alomvattende aanpak van paraatheid voor de EU is in deze tijden van “polycrisis” in ons aller belang. Ik zal nauw samenwerken met de lidstaten om hen te ondersteunen bij het versterken van hun nationale beleid en operaties op het gebied van crisisbeheersing en om hun steun te krijgen voor de nodige werkzaamheden op EU-niveau.

10. Antidiscriminatiewetgeving en andere wetgeving inzake gelijkheid

Hoe denkt u de lacunes in de bestaande antidiscriminatiewetgeving van de EU aan te pakken en te zorgen voor een doeltreffende handhaving van de antiracisme- en antidiscriminatiewetgeving van de EU, alsook voor de versterking van de rechten van personen die tot minderheden behoren? Wat zijn uw plannen om de politieke impasse met betrekking tot de horizontale antidiscriminatie-richtlijn in de Raad te doorbreken en wat zijn uw intenties met betrekking tot het bestaande voorstel, rekening houdend met het standpunt van het EP? Hoe denkt u het voorstel voor de uitbreiding van de lijst van EU-misdrijven tot haatzaaiende uitlatingen en haatmisdrijven te deblokken, en welke aanvullende maatregelen zult u nemen om deze misdrijven te bestrijden? Hoe denkt u toe te zien op de uitvoering van de richtlijn ter bestrijding van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld in overeenstemming met het Verdrag van Istanbul? Bent u van plan het toepassingsgebied van de richtlijn te herzien en daarin een definitie van verkrachting op te nemen waarbij het al dan niet geven van toestemming de basis vormt? Bent u voorstander van de uitbreiding van de huidige lijst van EU-misdrijven, zoals uiteengezet in artikel 83 VWEU, zodat “gendergerelateerd geweld” er expliciet in wordt opgenomen, en welke andere maatregelen bent u van plan te nemen om dergelijk geweld, waaronder gendergerelateerd cybergeweld, te bestrijden? Wat is uw strategie tegen cyberpesten en hoe gaat u, wat onlinebedreigingen betreft, de bescherming van kinderen en andere kwetsbare groepen online benaderen, met name als het gaat om donkere patronen, bedrieglijke en verslavende ontwerpen en door AI gegenereerde inhoud?

Hoe gaat u samenwerken met de andere commissarissen op dit gebied, met name met de commissaris voor Binnenlandse Zaken en de commissaris voor Democratie, Justitie en Rechtsstaat?

Er is de afgelopen jaren aanzienlijke vooruitgang geboekt in het versterken van het algemene rechtskader van de EU inzake gelijkheid en non-discriminatie. Met de goedkeuring van de richtlijn gelijke behandeling zou niettemin een grote resterende leemte in de antidiscriminatiewetgeving van de EU worden opgevuld door iedereen in onze samenleving — buiten het domein van de werkgelegenheid dat reeds onder EU-wetgeving valt — te beschermen tegen discriminatie op grond van godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele geaardheid. Ik ben vastbesloten ervoor te zorgen dat de onderhandelingen over dit alomvattende voorstel prioritair blijven voor het komende mandaat, en reken daarvoor op de blijvende steun van het Europees Parlement. In de Raad hebben de recente vorderingen onder het Belgische voorzitterschap een krachtige impuls voorwaarts gegeven. Ik zal nauw samenwerken met de respectieve voorzitters van de Raad en alles op alles zetten om de werkzaamheden in de Raad te ondersteunen en de vereiste eenparigheid te bereiken.

De gelijkheidsregels doeltreffend uitvoeren en handhaven blijft een uitdaging. In de politieke beleidslijnen wordt duidelijk gemaakt dat de uitvoering een belangrijke prioriteit moet zijn, en met name op het gebied van gelijkheid hebben onze regels belang voor individuele personen. Als ik word benoemd, zal ik de in de politieke beleidslijnen vermelde uitvoeringsdialogen met belanghebbenden gebruiken om de vooruitgang te bespreken en concrete uitdagingen bij de uitvoering in het veld aan te wijzen: ik kijk ernaar uit de resultaten in het Europees Parlement te bespreken, zodat we samen aan oplossingen kunnen werken. Ik zal de lidstaten ook ondersteunen bij de uitvoering van de nieuwe wetgeving, door middel van workshops en richtsnoeren die voor nationale autoriteiten en belanghebbenden, zoals sociale partners, een hulp zijn om de regels in het veld toe te passen. Er zijn veel voorbeelden van goede praktijken, en we moeten deze bevorderen. Ik zal nauwlettend toezien op de uitvoering van de twee nieuwe richtlijnen tot versterking van instanties voor gelijke behandeling die slachtoffers van discriminatie bijstaan.

In het volgende verslag over de richtlijnen rassengelijkheid en gelijke behandeling in arbeid en beroep, dat in 2026 verwacht wordt, zal ik voorstellen specifieke aandacht te besteden aan sancties in discriminatiezaken. Ik zal samen met de lidstaten zorgen voor een correcte toepassing. Tot slot zal ik gebruikmaken van alle aan de Commissie verleende bevoegdheden om te zorgen voor een correcte uitvoering van het acquis en van de desbetreffende arresten van het Hof van Justitie. Wat bijvoorbeeld de gelijkheid van lhbtq betreft, zal ik de commissaris voor Democratie, Justitie en Rechtsstaat ten volle steunen om ervoor te zorgen dat de arresten inzake de erkenning van het huwelijk en het ouderschap van paren van hetzelfde geslacht worden toegepast met het oog op het vrije verkeer.

Zo zal ik, als ik word benoemd, de commissaris voor Democratie, Justitie en Rechtsstaat ook steunen om haatzaaiende uitlatingen en haatmisdrijven in de lijst van “EU-misdrijven” van artikel 83 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op te nemen, en de Raad ertoe aanzetten het vereiste besluit eenparig vast te stellen. Uit het specifieke oogpunt van gelijkheid zal ik ervoor zorgen dat maatregelen ter bestrijding van haatzaaiende uitlatingen en haatmisdrijven een prominente plaats krijgen in de strategieën van de Unie voor gelijkheid voor de periode na 2025, met betrekking tot gendergelijkheid, racismebestrijding en gelijkheid van lhbtq. Ik zal er ook naar streven haatzaaiende uitlatingen en haatmisdrijven tegen Roma en personen met een handicap aan te pakken. Daarnaast zal ik, als ik word benoemd, ook nauw samenwerken met de commissaris voor

Binnenlandse Zaken en Migratie om te zorgen voor een doeltreffende coördinatie tussen de strategieën voor een Unie van gelijkheid, de strijd tegen antisemitisme en bevordering van het Joodse leven, en de bestrijding van moslimhaat.

Gendergerelateerd geweld blijft een verschrikkelijke realiteit voor veel te veel mensen in de EU en mag geen plaats krijgen in onze samenlevingen. De afgelopen jaren heeft de EU vooruitgang geboekt in het voorkomen van dergelijk geweld, het beschermen van slachtoffers en het bestraffen van daders, met name door de richtlijn ter bestrijding van geweld tegen vrouwen vast te stellen en toe te treden tot het Verdrag van Istanbul. Nu komt het erop aan deze richtlijn volledig uit te voeren, onder meer met de strafbaarstelling van gendergerelateerde haatzaaiende uitlatingen op internet en maatregelen voor de preventie, de bescherming en de ondersteuning van slachtoffers en hun toegang tot de rechter. Ik zal de lidstaten ondersteunen bij de uitvoering van hun verplichtingen met betrekking tot gendergerelateerd geweld in het algemeen, en de rol van toestemming in seksuele relaties in het bijzonder.

Wat het misdrijf verkrachting betreft, betreur ik dat er in de richtlijn inzake geweld tegen vrouwen geen overeenstemming kon worden bereikt over een Europese definitie van verkrachting op basis van het ontbreken van toestemming. Uit empirisch bewijs en lopende, publiek gevoerde rechtszaken blijkt dat definities op basis van gebruik van geweld of bedreiging achterhaald zijn en dat een moderne definitie op basis van het ontbreken van toestemming nodig is. Voordat de richtlijn inzake geweld tegen vrouwen wordt herzien, moeten we ons echter eerst richten op de volledige en correcte uitvoering ervan. Ik zal de commissaris voor Binnenlandse Zaken en Migratie dus bijstaan in de onderhandelingen over de richtlijn seksueel misbruik van kinderen, die een soortgelijke definitie bevat, en de steun van het Parlement zal daarvoor van essentieel belang zijn. Voor verdere uitbreiding van de lijst van EU-misdrijven alsook voor voorstellen met betrekking tot haatzaaiende uitlatingen en haatmisdrijven is eenparigheid in de Raad vereist.

Er moeten een aantal stappen worden ondernomen om cybergeweld verder aan te pakken. Naast de uitvoering van de richtlijn inzake geweld tegen vrouwen, die de strafbaarstelling vereist van de meest voorkomende vormen van cybergeweld (het delen zonder toestemming van intieme beelden, met inbegrip van door AI gegenereerde deepfakes, cyberintimidatie, cyberstalking en haatzaaiende uitlatingen tegen vrouwen op het internet), zal ik, indien ik word benoemd, met socialemediaplatforms een gedragscode over cybergeweld tegen vrouwen en meisjes onderzoeken. Daarmee zou ik een bijdrage leveren aan het actieplan tegen cyberpesten en aan de werkzaamheden van de commissaris voor Intergenerationele Rechtsvaardigheid, Jeugd, Cultuur en Sport. Tot slot zal ik nauw met de commissaris voor Democratie, Justitie en Rechtsstaat samenwerken op het gebied van veiligheid in de politiek, aangezien cyberpesten, met name gendergebaseerd cyberpesten, voor vrouwen een belangrijke reden is om niet in de politiek te gaan of te blijven.

11. Gelijkheidsstrategieën, gegevens over handicaps en gelijkheid

Hoe gaat u samenwerken met andere EU-commissarissen om te zorgen voor samenhang en mainstreaming in ander EU-beleid van de verschillende gelijkheidsstrategieën, zoals de lhbtqi+-strategie, de EU-strategie voor gendergelijkheid, de strategie voor gelijkheid en inclusie van de Roma, het EU-actieplan tegen racisme en de antidiscriminatiestrategie? Overweegt u nieuwe wetgevingsvoorstellen bij de actualisering van de gelijkheids- en antidiscriminatiestrategieën? Hoe zult u ervoor zorgen dat de EU een veilige en inclusieve ruimte blijft voor alle personen, ongeacht hun seksuele gerichtheid of genderidentiteit? Bent u voornemens gebruik te maken van snelle inbreukprocedures in geval van achteruitgang? Welke stappen zult u ondernemen om de verzameling van meer en betere gegevens over gelijkheid te verbeteren? Welke maatregelen zult u bovendien nemen om te zorgen voor de uitvoering van het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap in de lidstaten en binnen de EU-instellingen? Welke stappen zult u nemen voor de toetreding van de EU tot het facultatieve protocol bij het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap?

Het is geen doel op zich gelijkheid overal in het beleid op te nemen, maar het is een middel om een sterker fundament te leggen voor een rechtvaardige en welvarende samenleving en, door al haar talenten te benutten, een meer concurrerende economie en een democratische en veilige samenleving. Daarom moeten we gerichte initiatieven voor gelijkheid blijven combineren met het mainstreamen van gelijkheid in het beleid, om de in mijn opdrachtbrief genoemde Unie van gelijkheid te verwezenlijken.

In overeenstemming met mijn opdrachtbrief zal ik, indien ik word benoemd, het leiderschap op mij nemen om het beginsel van gelijkheid op te nemen in alle beleidsdomeinen, wetgeving en financieringsprogramma's van de EU.

Ik zal ten volle gebruikmaken van de taskforce voor gelijkheid met haar netwerk van coördinatoren voor gelijkheid in alle directoraten-generaal van de Commissie en de Europese Dienst voor extern optreden, die alle beleidsterreinen van de EU bestrijken. Alle voorgedragen commissarissen en uitvoerende vicevoorzitters hebben zich verbonden tot het mainstreamen van gendergelijkheid. Ik wil me hiervoor sterk blijven inzetten en met mijn collega's bespreken hoe het beginsel van gelijkheid kan worden geïntegreerd in hun portefeuille, met name de win-winkansen die ontstaan wanneer rekening wordt gehouden met dit beginsel. Ik zal samenwerken met de commissaris voor Begroting, Fraudebestrijding en Openbaar Bestuur om na te gaan hoe het gelijkheidsperspectief het best kan worden opgenomen in financieringsprogramma's. Als inspiratiebron kan een voorbeeld uit het verleden dienen: het proefproject inzake gendermainstreaming in de begroting.

Dit moet worden ondersteund door opleiding en informatie in de hele Commissie, waarbij de nadruk komt te liggen op gebieden als het mainstreamen van gendergelijkheid, gelijkheid van lhbtq of het mainstreamen van handicaps. Effectbeoordelingen en evaluaties op alle beleidsterreinen van de EU kunnen nuttig zijn om de gelijkheidsdimensie onder ogen te nemen.

Verschillende strategieën en actieplannen voor de Unie van gelijkheid lopen volgend jaar op hun einde. Als ik word benoemd, zal ik onmiddellijk beginnen te werken aan de nieuwe strategie voor gendergelijkheid, een vernieuwde strategie voor gelijkheid van lhbtq en een nieuwe strategie ter bestrijding van racisme. Als ik word benoemd, zal ik ervoor zorgen dat de nieuwe strategieën worden ontworpen in het kader van een breed raadplegingsproces, waarbij het Europees Parlement, de lidstaten, het maatschappelijk middenveld en andere belanghebbenden worden betrokken. Ik zal nagaan of en welke maatregelen nodig zijn om de resterende lacunes op te vullen of het bestaande rechtskader te versterken, met name wat betreft de gelijke toegang van mannen en vrouwen tot goederen en diensten en het effect van de nieuwe wetgeving inzake artificiële intelligentie op non-discriminatie en gelijkheid.

Wat de veiligheid van lhbtq betreft, zal ik ernaar streven veiligere Europese samenlevingen op te bouwen voor mensen in al hun diversiteit. Als ik word benoemd, zal ik zorgvuldig evalueren wat er is bereikt en waar er nog lacunes blijven, gerichte maatregelen voorstellen om de rechten van lhbtq af te dwingen en synergieën met de andere gelijkheidsstrategieën tot stand te brengen. De vernieuwde strategie voor gelijkheid van lhbtq die ik zal voorstellen, zal er onder meer op gericht zijn de praktijk van conversietherapie te verbieden, waarbij de bevoegdheden van de lidstaten volledig in acht worden genomen. Er zijn veel beleidsdimensies waarin rekening moet worden gehouden met de specifieke belangen van lhbtq, waaronder intimidatie, kinderrechten en geestelijke gezondheid. Ik kijk ernaar uit deze zaken verder te behandelen met de commissarissen die belast zijn met deze portefeuilles.

Als ik word benoemd, zal de uitvoering en handhaving van gelijkheids- en antidiscriminatieregels centraal staan in mijn werk als commissaris voor Gelijkheid. Ik zal met de lidstaten nagaan waar er tekortkomingen zijn, en ik zal toezicht houden op de correcte uitvoering van de recentelijk aangenomen wetgeving. Versterkte instanties voor gelijke behandeling zullen op nationaal niveau meer slagkracht verlenen aan de EU-regels inzake gelijkheid en non-discriminatie. Waar nodig en passend zal ik niet aarzelen om het college voor te stellen de bevoegdheden uit te oefenen die de Commissie als hoedster van de Verdragen zijn verleend, met inbegrip van het gebruik van inbreukprocedures.

Ik ben het er volledig mee eens dat we nauwkeurigere en beter vergelijkbare gegevens nodig hebben zodat beleidsmakers en het publiek de omvang en de aard van de ondergane discriminatie kunnen beoordelen en wij onze kennis van de trends op een solide basis kunnen stoeien. Er is vooruitgang geboekt, onder meer door samenwerking met de lidstaten, met name via nationale statistieken. Ik zal voorstellen dat de Commissie op het gebied van gegevens over gelijkheid zwaardere inspanningen levert wanneer de gelijkheidsstrategieën worden vernieuwd. Als ik word benoemd, zal ik tijdens mijn mandaat werken aan meer en betere gegevens over gelijkheid, binnen de Commissie en samen met de lidstaten, het Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten (FRA) en het Europees Instituut voor gendergelijkheid (EIGE), het voorzitterschap van de Raad, de Praia-groep van de VN, maatschappelijke organisaties en andere belanghebbenden.

De Commissie werkt momenteel aan een voortgangsverslag over de strategie inzake de rechten van personen met een handicap 2021-2030, zij beoordeelt de uitvoering ervan en bekijkt de resterende uitdagingen. Als contactpunt van de EU in het kader van het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap (UNCRPD), is de Commissie zich ook aan het voorbereiden voor de constructieve dialoog over de uitvoering ervan in de EU. Deze processen zijn zeer nuttig om de resterende lacunes in kaart te brengen en, waar nodig, de doelstellingen en maatregelen van de strategie bij te werken. Niet alle lidstaten zijn toegetreden tot het Facultatief Protocol bij het UNCRPD, en het voorstel voor een besluit van de Raad betreffende de toetreding van de EU tot het facultatieve

protocol is sinds 2008 in behandeling bij de Raad. Ik zal ervoor zorgen dat de Commissie de verdere toetreding van de lidstaten tot dit facultatieve protocol op de voet blijft volgen.

Als ik word benoemd, zou het een van mijn eerste prioriteiten zijn de resterende lacunes te dichten en bij te dragen tot een Europa zonder belemmeringen voor personen met een handicap. Belangrijke aandachtsgebieden blijven werkgelegenheid, zelfstandig wonen, toegankelijkheid en integratie van vraagstukken inzake gehandicapten in alle beleidsterreinen.

Vragen van de Commissie vrouwenrechten en gendergelijkheid

12. Wat zijn uw belangrijkste prioritaire gebieden en concrete maatregelen voor de toekomstige routekaart voor vrouwenrechten en de vernieuwde EU-strategie voor gendergelijkheid? Hoe zullen zij zich verhouden tot andere strategische documenten? Hoe denkt u ervoor te zorgen dat vrouwenrechten en gendergelijkheid prioriteit krijgen en voldoende aan bod komen in uw eigen portefeuille en in de nieuwe Commissie, en hoe zult u de werkzaamheden organiseren en zorgen voor samenwerking met de commissaris voor Justitie en DG JUST? Hoe denkt u de intersectionele aanpak te handhaven en te integreren in uw werk op het gebied van gezondheid, onderwijs en het aanbod van goederen en diensten, en zal de strategie een follow-up omvatten van de inzet voor seksuele en reproductieve gezondheid en rechten en richtsnoeren voor alomvattende, op de leeftijd afgestemde voorlichting over seksualiteit en relaties?

In de routekaart voor de rechten van de vrouw zal onze visie op vrouwenrechten worden behandeld en er zal een discussie worden geopend met het Europees Parlement en de lidstaten. Het is al duidelijk dat gebieden als geweld tegen vrouwen en economische en politieke empowerment van vrouwen hoog op de agenda moeten blijven staan. Als ik word benoemd, zal ik nauw samenwerken met de uitvoerend vicevoorzitter voor Mensen, Vaardigheden en Paraatheid en alle commissarissen om ervoor te zorgen dat de routekaart de uitdagingen op het gebied van gendergelijkheid op alle beleidsterreinen weerspiegelt, of het nu gaat om de werkplek, gezondheid, onderwijs, justitie of de cyberwereld. Door mijn twee portefeuilles te combineren zal ik ook beter kunnen garanderen dat niemand aan zijn lot wordt overgelaten in tijden van crisis. Verschillende crisissen — gezondheids crisissen, conflicten of klimaatgerelateerde rampen — omvatten allemaal duidelijke aspecten in verband met gelijkheid. Willen we daarop een doeltreffende respons kunnen geven, dan moeten we rekening houden met de behoeften van diverse groepen mensen in de samenleving.

Als ik word benoemd, zal ik het college een routekaart voorstellen met een agenda op hoog niveau; deze zal ons helpen onze strategie voor gendergelijkheid na 2025 te ontwikkelen en zal concrete acties presenteren om deze doelstellingen te bereiken. De toekomstige strategie zal voortbouwen op een aantal lopende studies en op een brede openbare raadpleging. Een prioriteit in de toekomst is de uitvoering van de EU-wetgeving die de afgelopen jaren is aangenomen, om ervoor te zorgen dat de nieuwe rechten en de sterkere bescherming in de praktijk werkelijkheid worden. Prioritair zou ook zijn een initiatief te ontwikkelen ter verbetering van de vertegenwoordiging van vrouwen in de politiek, hetgeen ook gelinkt is aan de werkzaamheden van de commissaris voor Democratie, Justitie en Rechtsstaat op het gebied van veiligheid voor politieke kandidaten en gekozen vertegenwoordigers. Andere initiatieven zouden de financiële onafhankelijkheid van vrouwen kunnen versterken, de pensioenkloof tussen mannen en vrouwen verkleinen en schadelijke genderstereotypen aanpakken, met name in de media en in de reclame. Ik ben ook van plan om algoritmische discriminatie grondig te onderzoeken, rekening houdend met de eerste ervaringen bij de uitvoering van de nieuwe AI-verordening. De strategie zou ook betrekking kunnen hebben op een aantal vraagstukken in verband met gezondheid, waaronder seksuele en reproductieve rechten, voor zover deze onder de bevoegdheid van de EU vallen. Samen met de commissaris voor Internationale Partnerschappen zal ik streven naar volledige samenhang tussen de routekaart en de komende strategie voor gendergelijkheid en het externe optreden van de EU met betrekking tot deze aspecten. In de nieuwe strategie voor gendergelijkheid kan ook een intersectionele aanpak worden gehanteerd en rekening worden gehouden met de bijzonder kwetsbare positie van bijvoorbeeld vrouwen met een handicap, migrantenvrouwen of lhbtq-vrouwen, zodat de samenhang met andere strategieën van de Unie van gelijkheid wordt gewaarborgd. Uit persoonlijke ervaring weet ik hoe belangrijk het is om een intersectionele aanpak te volgen met het oog op doeltreffende beleidsmaatregelen inzake gelijkheid.

Als ik word benoemd, zal ik nauw samenwerken met de commissaris voor Gezondheid en Dierenwelzijn om discriminatie in de gezondheidssector aan te pakken. Het EU4Health-programma heeft een cruciale rol gespeeld in de bestrijding van ongelijkheid op het gebied van ziektepreventie, crisisparaatheid en gezondheidszorg. In het kader van het Europees kankerbestrijdingsplan zijn in het Europees register voor ongelijkheden bij kanker

ongelijkheden gedocumenteerd op het gebied van leeftijd, gender, onderwijs en inkomen, alsmede verschillen in kankerpreventie en -zorg tussen stedelijke en plattelandsgebieden.

Gezien de onderlinge verbanden tussen onze respectieve beleidsterreinen zal ik nauw samenwerken met de commissaris voor Democratie, Justitie en Rechtsstaat om ervoor te zorgen dat het gelijkheidsperspectief naar behoren wordt opgenomen in alle beleidsterreinen die onder zijn verantwoordelijkheid vallen.

Ik ben ook van plan nauw met de uitvoerend vicevoorzitter voor Mensen, Vaardigheden en Paraatheid en de commissaris voor Intergenerationele Rechtvaardigheid, Jeugd, Cultuur en Sport samen te werken om kwesties als discriminatie, pesten en stereotypen in het onderwijs aan te pakken. Zonder afbreuk te doen aan de bevoegdheid van de lidstaten om te beslissen over de inhoud van het onderwijs, ben ik van mening dat het bevorderen van een alomvattende seksuele voorlichting, in overeenstemming met de UNESCO-richtsnoeren en internationale normen, van cruciaal belang is om gendergerelateerd geweld met succes te voorkomen en de gezondheid en het welzijn van jongeren te verbeteren.

De geachte Parlementsleden worden ook verwezen naar de antwoorden op vraag 10.

13. De loonkloof tussen mannen en vrouwen blijft tot op heden voortduren en draagt bij, in combinatie met andere structurele uitdagingen voor de arbeidsparticipatie van vrouwen, tot een even zorgwekkende pensioenkloof tussen mannen en vrouwen. Welke concrete maatregelen gaat u nemen om de loonkloof tussen mannen en vrouwen aan te pakken en loondiscriminatie te verminderen, met name in door vrouwen gedomineerde sectoren zoals de zorg, en wat zijn uw plannen om de uitdagingen aan te pakken, zoals het gebrek aan evenwicht tussen werk en privéleven en het gebrek aan voldoende ondersteuning en een toereikend rechtskader voor zorgtaken waarmee vrouwen, zoals moeders, worden geconfronteerd, die bijdragen tot een lagere participatie van vrouwen op de arbeidsmarkt en in hoger betaalde sectoren? Hoe gaat u bijzondere aandacht besteden aan vrouwen in een precaire of kwetsbare situatie, zoals dakloze vrouwen, of aan de toegang van vrouwen in plattelandsgebieden of afgelegen gebieden tot essentiële diensten en infrastructuur?

Genderongelijkheid is niet alleen onrechtvaardig, maar levert ook een enorme economische belemmering op die op lange termijn negatieve gevolgen heeft voor ons concurrentievermogen. Hoewel de loonkloof tussen mannen en vrouwen in de EU licht is afgenomen, van 13,7 % in 2019 tot 12,7 % in 2022, is deze in de meeste lidstaten nog steeds te groot. Als gevolg van de moeilijkheden waarmee vrouwen tijdens hun beroepsleven te maken hebben, bedroeg de pensioenkloof tussen mannen en vrouwen in 2023 op EU-niveau nog steeds 25,4 %.

De maatregelen inzake loontransparantie die in de onlangs aangenomen richtlijn zijn vastgesteld, en de strengere handhaving van het recht op gelijke beloning zullen voor vrouwen in Europa een echte doorbraak betekenen. Deze maatregelen zullen werknemers in staat stellen hun rechten te doen gelden, door hen toegang te verlenen tot de informatie die zij nodig hebben. De nieuwe regels zullen ook leiden tot maatregelen van bedrijven om structurele discriminatie of vooroordelen op het gebied van beloning aan te pakken, voor zover deze bestaan.

De lidstaten moeten deze richtlijn uiterlijk in juni 2026 in nationaal recht omzetten. Indien ik word benoemd, wens ik dat de Commissie een gezamenlijke inspanning levert om de correcte omzetting van de richtlijn in de lidstaten en vervolgens de volledige uitvoering ervan in de praktijk te ondersteunen, en tegelijkertijd buitensporige administratieve lasten voor werkgevers te vermijden. We kunnen dit doen door workshops over de uitvoering en uitwisselingen van ervaringen te organiseren om het delen van goede praktijken te bevorderen, alsmede door bijeenkomsten met lidstaten die vragen hebben over de interpretatie van de wetgeving. Ik zal werken aan richtsnoeren, bijvoorbeeld over hoe gelijkwaardige arbeid en intersectionele discriminatie in de wet kunnen worden vastgelegd. Door middel van EU-financiering worden nationale autoriteiten ondersteund bij de ontwikkeling van digitale instrumenten om de toepassing van de nieuwe regels te vergemakkelijken.

Ik zou niet alleen de loonkloof aanpakken maar ik zou ernaar blijven streven de kloof in arbeidsparticipatie tussen mannen en vrouwen te dichten. Een belangrijke maatregel daartoe is de uitvoering van de richtlijn betreffende het evenwicht tussen werk en privéleven. Deze richtlijn heeft tot doel een betere verdeling van de zorgtaken te bevorderen en zo de voorwaarden te scheppen waaronder vrouwen op de arbeidsmarkt kunnen komen of voor de arbeidsmarkt beschikbaar blijven, met name wanneer kinderen of oudere personen in het gezin zorg nodig hebben. Dat kan door regelingen voor verlof om gezinsredenen en flexibel werken zodanig te ontwerpen dat ze aantrekkelijker worden en dus meer door mannen worden gebruikt.

De nieuwe regels moesten uiterlijk in augustus 2022 omgezet zijn. Het is nu mijn bedoeling om nauwlettend na te gaan of de nationale wetgeving in overeenstemming is met de vereisten van de richtlijn, met name wat de bepalingen inzake ouderschapsverlof en/of de vergoeding ervoor betreft. Als eerste stap wil ik een dialoog met de betrokken lidstaten aangaan om een aantal tekortkomingen aan te pakken en meer financiële steun beschikbaar te stellen.

Om de “genderkloof in de verzorging” aan te pakken, zal de vernieuwde strategie voor gendergelijkheid kansen bieden om nieuwe acties voor te stellen ter versterking van de rechten en de gelijkheid van vrouwen in de hele EU en in de EU-instellingen.

Wat vrouwen in precare of kwetsbare situaties betreft, ben ik van mening dat de Commissie in haar optreden rekening moet houden met hun specifieke behoeften. Zo vormen vrouwen vaak de meerderheid van de zogenaamde “verdoken daklozen” die geen vaste woningen hebben. Ik zal samenwerken met de uitvoerend vicevoorzitter voor Mensen, Vaardigheden en Paraatheid en de commissaris voor Energie en Huisvesting om ervoor te zorgen dat de allereerste EU-strategie tegen armoede ook uitdagingen op het gebied van gelijkheid, en met name gendergelijkheid, zal bestrijken. Om de situatie van de meest kwetsbaren, waaronder daklozen, aan te pakken, is het absoluut noodzakelijk de onderliggende oorzaken van armoede te behandelen en aandacht te besteden aan ontoereikende inkomens, lacunes in de toegang tot de arbeidsmarkt en gebreken in de toegang tot sociale en basisdiensten.

Als ik word benoemd, ben ik ook van plan meer inspanningen te leveren om de gelijkheid van vrouwen in landelijke en afgelegen gebieden te bevorderen. Ondanks hun enorme bijdrage hebben zij vaak af te rekenen met ongelijke toegang tot middelen, onderwijs en beslissingsbevoegdheid. Ik zal samenwerken met de commissaris voor Landbouw en Voedsel om ervoor te zorgen dat we voortbouwen op de resultaten van ons beleid en de beschikbare financiering ter ondersteuning van vrouwen in landelijke en afgelegen gebieden, met inbegrip van het GLB 2023-2027, waarin specifiek wordt vermeld dat het noodzakelijk is de situatie van vrouwen in landelijke en afgelegen gebieden te verbeteren. Sociale en basisdiensten zijn de belangrijkste factoren die sociale inclusie van vrouwen in landelijke en afgelegen gebieden bevorderen. Ik zal ervoor zorgen dat de EU-fondsen blijven investeren in de verlening van deze diensten ten behoeve van vrouwen in deze gebieden.

14. Gendergerelateerd geweld is een plaag die alle vrouwen in de EU thuis, op het werk of op straat treft. Hoe denkt u te zorgen voor de volledige uitvoering van de richtlijn inzake geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld en van het Verdrag van Istanbul in alle delen van de EU? Seksueel geweld en cyberpesten worden in de richtlijn genoemd, maar er is meer nodig. Welke maatregelen zal het komende actieplan tegen cyberpesten omvatten om ervoor te zorgen dat digitale ruimten gevrijwaard zijn van online-intimidatie, haatzaaiende uitlatingen en onlinemisbruik? En zullen in het actieplan beelden worden aangepakt, met inbegrip van met AI gegenereerde beelden, die worden gebruikt om vrouwen te vernederen en hun reputatie te schaden door inhoud zoals deepfakes of seksueel misbruik op basis van beeldmateriaal te delen en te verspreiden? Hoe kan dit worden bereikt, onder meer door preventie door technologiebedrijven? Bent u voornemens prioriteit te geven aan het opstellen van richtsnoeren voor de lidstaten inzake het opzetten van bewustmakingscampagnes in alle lidstaten over de rol van toestemming in seksuele relaties, en inzake seksuele voorlichting, en bent u van plan wetgevingsvoorstellen of initiatieven in te dienen met betrekking tot de strafbaarstelling van verkrachting, met een definitie waarbij het al dan niet geven van toestemming de basis vormt? Bent u van plan werk te maken van nieuwe specifieke voorstellen ter bestrijding van gendergerelateerd geweld, waaronder de indiening van een voorstel voor een besluit van de Raad om de huidige lijst van zogenaamde “EU-misdrijven” uit te breiden en gendergerelateerd geweld aan te merken als een nieuwe vorm van criminaliteit als bedoeld in artikel 83, lid 1, VWEU, zoals gevraagd door het Parlement?

Gevrijwaard blijven van geweld en stereotypen is een van de belangrijkste pijlers van de strategie voor gendergelijkheid 2020-2025. Ik ben er trots op dat de EU in mei van dit jaar de baanbrekende richtlijn ter bestrijding van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld heeft aangenomen. We moeten er nu voor zorgen dat de nieuwe wetgeving tegen de datum van omzetting in juni 2027 werkelijkheid wordt. Ik zal de lidstaten ondersteunen bij de tijdige en correcte uitvoering van de richtlijn. De richtlijn draagt er tegelijkertijd toe bij dat de verplichtingen van de Europese Unie uit hoofde van het Verdrag van Istanbul op het gebied van justitiële samenwerking in strafzaken worden uitgevoerd in de lidstaten, ook in de lidstaten die het verdrag niet hebben geratificeerd.

Daarnaast moet het Verdrag van Istanbul ook ten uitvoer worden gelegd met betrekking tot het openbaar bestuur van de EU. Elke instelling, elk agentschap, elke delegatie en elk orgaan moet beschikken over een reeks maatregelen, waaronder solide beleidsmaatregelen en kaders ter bestrijding van intimidatie. In samenwerking met de commissaris voor Begroting, Fraudebestrijding en Openbaar Bestuur zal ik de coördinatie met alle EU-instellingen, waaronder het Europees Parlement, versterken om ervoor te zorgen dat onze overheidsdiensten aan de vereisten voldoen, en om goede praktijken uit te wisselen.

Reeds in 2015 bleek uit een enquête van het Bureau voor de grondrechten dat een op de tien vrouwen in de EU aangaf te maken te hebben gehad met cyberintimidatie in de vorm van ongewenste expliciete seksuele e-mails of sms-berichten of ongepaste avances op sociale media. Sindsdien is dit gevaar alleen maar groter geworden. Online-intimidatie heeft met name gevolgen voor vrouwen die actief zijn in het openbare leven. Het gevolg kan zijn dat vrouwen het zwijgen wordt opgelegd, hun maatschappelijke participatie wordt belemmerd en het beginsel van democratie wordt ondermijnd.

Online circulerende en door AI gegenereerde vernederende beelden zijn een recente uiting van het meer structurele probleem van geweld tegen vrouwen. We beschikken reeds over instrumenten die we ten volle moeten benutten. Volgens de richtlijn inzake geweld tegen vrouwen is het zonder toestemming delen van intiem of gemanipuleerd materiaal strafbaar, moeten slachtoffers de nodige ondersteuning ontvangen en moeten zij gemakkelijker toegang tot de rechter krijgen. Ook de digitaalgedienstenverordening bevat strenge regels om gendergerelateerd geweld in de cyberwereld aan te pakken, met name door duidelijke flaggingmechanismen op te nemen en betrouwbare flaggers met expertise op dit gebied aan te wijzen. Aanbieders van zeer grote onlineplatforms en zeer grote zoekmachines zijn krachtens deze verordening verplicht een risicobeoordeling uit te voeren, en indien risico's in verband met gendergerelateerd geweld aan het licht komen, moeten zij dergelijke risico's op doeltreffende wijze beperken. De Commissie heeft reeds ten aanzien van verschillende aangewezen entiteiten onderzoek ingesteld naar de risico's die voortvloeien uit generatieve AI, en werkt zeer nauw samen met de deskundigen van het Europees Centrum voor algoritmetransparantie om het probleem van door AI gegenereerde inhoud, zoals deepfakes of seksueel misbruik door middel van beeldmateriaal, aan te pakken.

De AI-verordening voert regels in voor generatieve AI, namelijk om "deepfakes" als dusdanig te labelen en technische oplossingen in te bouwen die het mogelijk maken door AI gegenereerde output op te sporen. Op die manier zullen aanbieders van onlinediensten in staat zijn dergelijke inhoud aan te wijzen en de nodige maatregelen te nemen, bijvoorbeeld door inhoud te verwijderen die vrouwen ten onrechte als naakt weergeeft. Daarnaast wordt bij deze verordening een verbod ingevoerd op AI die gebruikmaakt van dergelijke misleidende inhoud om personen te manipuleren en schade te berokkenen. Schending van deze regels kan aanleiding geven tot aanzienlijke boetes. De Commissie werkt aan praktische richtsnoeren om te zorgen voor een snelle en coherente toepassing van de desbetreffende verbodsbepalingen van de AI-verordening, die vanaf februari 2025 van toepassing zouden worden.

Zoals aangekondigd in de strategie voor gendergelijkheid 2020-2025 zal ik, als ik word benoemd, een vrijwillig kader helpen opzetten om onlineplatforms en andere belanghebbenden samen te brengen voor een betere onlinebescherming van vrouwen. Ik ben voornemens een samenwerking met socialemediaplatforms op te zetten over cybergeweld tegen vrouwen en meisjes. Deze maatregelen samen zullen garanderen dat gendergerelateerd cybergeweld in de hele EU doeltreffend wordt aangepakt, dat slachtoffers ervan overtuigd worden dat de wet hen doeltreffend beschermt en dat illegaal cybergeweld niet ongestraft blijft.

Als ik word benoemd, zal ik de uitvoerend vicevoorzitter voor Technologische Soevereiniteit, Veiligheid en Democratie ten volle steunen. Er moet een krachtig signaal komen over de volledige uitvoering van deze wetgeving en in de richtsnoeren over de AI-verordening moet rekening worden gehouden met mogelijke schade ten gevolge van door AI gegenereerde beelden die gebruikt worden om vrouwen te vernederen en hun reputatie aan te tasten. Ook cyberpesten, illegale haatzaaiende uitlatingen en gendergerelateerd geweld moeten doeltreffend worden aangepakt.

Cyberpesten is de afgelopen jaren ook blijven escaleren. Als ik word benoemd, zal ik het werk van de commissaris voor Intergenerationele Rechtvaardigheid, Jeugd, Cultuur en Sport ondersteunen om deze werkerreinen samen te brengen met aandachtspunten inzake gelijkheid van mannen en vrouwen.

Wat ten slotte een nieuwe Europese strafbaarstelling inzake gendergerelateerd geweld betreft, worden de geachte Parlementsleden verwezen naar de antwoorden op vraag 10.

Vragen van de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken

15. Hoe denkt u, als kandidaat-commissaris voor Gelijkheid, gelijkheidskwesities in alle relevante beleidsterreinen te integreren en te zorgen voor een samenhangende en inclusieve aanpak, bijvoorbeeld tussen de verschillende gelijkheidsstrategieën onder uw bevoegdheid en de nieuwe armoedebestrijdingsstrategie, het actieplan voor de Europese pijler van sociale rechten en het nieuwe Europees plan voor betaalbare huisvesting? Welke maatregelen zijn er volgens u met betrekking tot de nieuwe strategie voor gendergelijkheid nodig om de loon- en pensioenkloof tussen mannen en vrouwen te dichten? Welke wetgevingsmaatregelen overweegt u om de positie van vrouwen op het werk te versterken, en met name om de vele nadelen aan te pakken waarmee vrouwen worden geconfronteerd door de “moederschapssanctie” waarnaar EIGE verwijst? Hoe gaat de strategie het evenwicht tussen werk en privéleven voor ouders en mantelzorgers aanpakken, met name wat betreft vroege kinderopvang om de terugkeer van vrouwen naar de arbeidsmarkt te vergemakkelijken?

Verbindt u zich ertoe de huidige strategie voor de rechten van personen met een handicap te actualiseren met nieuwe vlaggenschipinitiatieven voor 2025-2030, en op welke prioritaire gebieden zou u zich de komende jaren richten? Hoe zult u zorgen voor de correcte uitvoering van wetgeving zoals de Europese gehandicaptenkaart en de Europese parkeerkaart om de rechten van personen met een handicap te waarborgen? Welke andere EU-maatregelen plant u, in overeenstemming met de verplichtingen van de EU en de lidstaten uit hoofde van het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap, om de sociale en economische situatie van personen met een handicap te verbeteren, met name om de belemmeringen voor hun vrijheid van verkeer en hun vermogen om in verschillende EU-lidstaten te verblijven en te werken, weg te nemen?

Als ik word benoemd tot commissaris voor Gelijkheid, zal ik ervoor zorgen dat gelijkheid en non-discriminatie op alle beleidsterreinen in aanmerking worden genomen, via de activiteiten van de taskforce voor gelijkheid en nauwe contacten met mijn collega's. Ik zal werken aan betere gegevens over gelijkheid om de empirische basis te versterken die nodig is om de behoeften en verwachtingen inzake gelijkheid van verschillende groepen aan te pakken. Ik zal zorgen voor meer transparantie wanneer ik verslag uitbreng over de algemene vorderingen in de richting van een Unie van gelijkheid. Ik zal een sterke dialoog op gang brengen met actoren op nationaal, regionaal en lokaal niveau en samenwerken met de betrokken mensen. In alle relevante strategieën zal ik maatregelen voorstellen, onderzoeken en vaststellen voor mensen die gediscrimineerd worden, bijvoorbeeld gemarginaliseerde gemeenschappen zoals Roma, mensen met een handicap, ouderen en alleenstaande moeders. Samen zullen we de Unie van gelijkheid vooruithelpen.

Ik zal nauw samenwerken met de uitvoerend vicevoorzitter voor Mensen, Vaardigheden en Paraatheid, die een nieuw actieplan zal voorstellen voor de uitvoering van de Europese pijler van sociale rechten en een EU-strategie voor armoedebestrijding, alsmede met de commissaris voor Energie en Huisvesting, die met het allereerste Europees plan voor betaalbare huisvesting zal komen.

Hoewel de activiteiten in het kader van de volgende strategie voor gendergelijkheid zullen afhangen van de resultaten van lopende studies en een brede openbare raadpleging, blijkt duidelijk dat we verdere maatregelen nodig zullen hebben om de genderkloof op de arbeidsmarkt aan te pakken. Ik heb mijn standpunt over de loon- en pensioenkloof tussen mannen en vrouwen nader toegelicht in mijn antwoord op vraag 13.

De “moederschapssanctie in het inkomen” is eenvoudigweg onrechtvaardig. Zij is gebaseerd op vooringenomen en discriminerend gedrag van de kant van de werkgever waarmee moeders vaak te maken krijgen. Om dit tegen te gaan, zal ik schadelijke genderstereotypen verder wegwerken, en daarvoor samenwerking aangaan met instanties voor gelijke behandeling en arbeidsinspecties, om discriminatie uit te bannen, niet alleen van moeders op de werkplek, maar ook wanneer het gaat om vaders die verlof om gezinsredenen willen opnemen. We beschikken over een sterk bestaand rechtskader en ik zal nader bekijken hoe dit doeltreffend kan worden uitgevoerd in alle lidstaten. Om de ongelijke verdeling van onbetaald werk en de zorgkwesitie op te lossen, zal ik zorgen voor een volledige en doeltreffende uitvoering door de lidstaten van de richtlijn betreffende het evenwicht tussen werk en privéleven, en de aanbeveling over voor- en vroegschoolse educatie en opvang verder opvolgen. In samenwerking met de uitvoerend vicevoorzitter voor Mensen, Vaardigheden en Paraatheid zal ik de lidstaten aanmoedigen om de beschikbaarheid en kwaliteit van zorgdiensten (ook voor langdurige zorg) te verbeteren, onder meer via EU-financiering.

Zoals uiteengezet in antwoord op vraag 13, wil ik voortbouwen op de initiatieven van het huidige college en deze verder ontwikkelen, om de resterende lacunes te dichten en bij te dragen tot een Europa zonder belemmeringen voor personen met een handicap. Onder meer moet de uitvoering van het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap worden uitgevoerd. Belangrijke prioriteiten blijven werkgelegenheid, zelfstandig

wonen, toegankelijkheid en integratie in alle beleidsterreinen van vraagstukken die betrekking hebben op gehandicapten.

Ik ben voornemens doortastende maatregelen te nemen om de correcte uitvoering van de nieuwe richtlijnen betreffende de Europese gehandicaptenkaart en de Europese parkeerkaart te ondersteunen. Ik zal de komende tweeënhalf jaar contact onderhouden met de lidstaten om hun inspanningen tijdens het omzettingsproces te ondersteunen. Ik zal er ook voor zorgen dat de gedelegeerde en uitvoeringshandelingen worden voorbereid om het rechtskader te vervolledigen en de invoering van de kaarten op nationaal niveau mogelijk te maken. Met name moet een gedelegeerde handeling worden aangenomen tot vaststelling van de digitale kenmerken van de fysieke kaarten, en dat binnen een jaar na de inwerkingtreding van de richtlijn.

Vragen van de Subcommissie volksgezondheid

16. Een van uw taken is een nieuwe strategie te ontwikkelen ter ondersteuning van medische tegenmaatregelen tegen bedreigingen voor de volksgezondheid. In dit verband spelen het gebrek aan Europese strategische autonomie en de huidige overmatige afhankelijkheid van de invoer van actieve farmaceutische ingrediënten (API's) een cruciale rol. Het is van essentieel belang een robuust mechanisme op te zetten dat de productie van API's en betaalbare en toegankelijke afgewerkte geneesmiddelen voor patiënten in Europa ondersteunt. Dit zou niet alleen van essentieel belang zijn als we met een nieuwe pandemie geconfronteerd zouden worden, maar zou ook cruciaal zijn voor de preventie en behandeling van ziekten in Europa in het algemeen, zowel veel voorkomende als zeldzame ziekten. Kunt u tegen deze achtergrond uw strategie schetsen om de paraatheid voor gezondheidsuitdagingen te verbeteren, ook met het oog op mondiale solidariteit? Gelieve in uw antwoord met name te verwijzen naar de samenwerkingsinfrastructuur binnen en buiten de Unie, alsook naar hoe een robuust mechanisme voor de productie, ontwikkeling en beschikbaarheid van kritieke geneesmiddelen en ingrediënten tot stand kan worden gebracht, hoe de afhankelijkheid van de EU van buitenlandse aanbieders kan worden verminderd en hoe de financiering van het volksgezondheidsbeleid kan worden gewaarborgd, onder meer via het EU-gezondheidsprogramma.

Als ik tot commissaris word benoemd, zal ik sterk de nadruk leggen op internationale samenwerking, samen met de commissaris voor Internationale Partnerschappen en de commissaris voor Gezondheid en Dierenwelzijn. Wereldwijde gezondheids crisissen vereisen immers mondiale samenwerking en solidariteit.

De Commissie denkt reeds in die richting en werkt nauw samen met internationale partners en derde landen. Deze partnerschappen werden deze zomer aan een proef onderworpen toen het Afrikaanse continent getuige was van de uitbraak van een ernstigere variant van mpox, die zich over verschillende landen verspreidde en slachtoffers maakte onder de meest kwetsbare groepen. Voortbouwend op de samenwerking die de afgelopen jaren tot stand is gekomen, waren wij de eersten die in de Democratische Republiek Congo in het veld vaccins leverden: dat gebeurde twee weken nadat de Wereldgezondheidsorganisatie een noodsituatie van internationaal belang op het gebied van de volksgezondheid had afgekondigd, waardoor vaccinatiecampagnes onmiddellijk daarna van start konden gaan. Dit zou niet mogelijk zijn geweest zonder de vertrouwensrelaties die sinds de COVID-19-pandemie tot stand zijn gekomen, en de versterking van het kader voor grensoverschrijdende gezondheidsbedreigingen, onder meer met de oprichting van HERA. Daarbij heeft de Commissie er ook rekening mee gehouden dat door de lidstaten gedoneerde vaccins werden gedeeld en heeft zij dit proces ondersteund. Dankzij de Team Europa-aanpak zijn we vandaag een toonaangevende partner wanneer het erop aankomt te reageren op de uitbraak.

Als ik word benoemd, zal ik de commissaris voor Gezondheid en Dierenwelzijn steunen in zijn werkzaamheden met betrekking tot de geplande pandemieovereenkomst, die de preventie, paraatheid en respons ten aanzien van toekomstige pandemieën op mondiaal niveau moet verbeteren. Ook zal ik samenwerken met de commissaris voor Internationale Partnerschappen om de Global Gateway te versterken. Investerings moeten niet alleen gericht zijn op de Europese Unie, maar moeten ook onze mondiale partners helpen hun eigen veerkrachtige productiecapaciteit te ontwikkelen. Bestaande initiatieven, zoals het vlaggenschipinitiatief Team Europa inzake productie en toegang tot vaccins, geneesmiddelen en gezondheidstechnologieën in Afrika, zullen worden voortgezet en vormen een nuttig model om de capaciteit in lage- en middeninkomenslanden te versterken.

Tegelijkertijd moeten er medische tegenmaatregelen beschikbaar zijn om aanbestedingen en donaties te ondersteunen. Zoals de COVID-19-pandemie heeft aangetoond, kunnen een gebrek aan reservecapaciteit voor productie en levering, complexe wereldwijde waardeketens voor de productie en verspreiding van geneesmiddelen en weinig gediversifieerde bronnen in derde landen waarvan de EU afhankelijk is, snel leiden tot tekorten aan essentiële medische tegenmaatregelen. Ik ben dan ook van mening dat de Europese Unie moet blijven investeren

in een grotere autonomie in de productie van kritieke medische tegenmaatregelen. Als ik word benoemd, zal ik de bijdrage van de commissaris voor Gezondheid en Dierenwelzijn aan wetgeving inzake kritieke geneesmiddelen ondersteunen, met als doel onze toeleveringsketens veerkrachtiger te maken en voor kritieke geneesmiddelen en de bestanddelen daarvan minder afhankelijk te worden van niet-Europese landen.

De nieuwe strategie voor medische tegenmaatregelen die de verkozen voorzitter mij heeft opgedragen op te stellen, zal betrekking moeten hebben op geneesmiddelen, vaccins, diagnostiek, medische hulpmiddelen en beschermingsmiddelen. Mijn voorstel zou een “end-to-end”-aanpak inhouden, gaande van evaluatie van de dreiging tot ondersteuning van onderzoek naar en ontwikkeling van nieuwe prototypes en producten, opschaling van de productie in tijden van crisis en de aanleg van voorraden van dergelijke kritieke producten. Als onderdeel van de voorbereiding op chemische, biologische, radiologische en nucleaire dreigingen (CBRN) en op basis van een bredere strategie voor de aanleg van voorraden, zouden instrumenten zoals gezamenlijke aankoop en aanleg van voorraden worden aangewend.

Een dergelijke strategie kan in de praktijk alleen effect sorteren als zij een gecoördineerde aanpak volgt, een versterkt EU-instrumentarium van relevante beleidsinstrumenten. Ik zal rekenen op de steun van het Europees Parlement en de Raad voor de uitvoering ervan.